

DECIZIE

în numele Legii

05 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

În componență:

Președintele ședinței, judecător

Ursu Ludmila

Judecătorii

Furdui Sergiu și Spoială Alexandru

Grefier

Albu Tatiana

Cu participarea:

Procurorul

Călugăreanu Vitalie

Avocaților

Bot Alexandru, Pavlov Victor

și Tripac Vasile

Inculpaților

Rusu Valeriu, Botnari Efimia

și C.N.

a judecat, în ședință publică, apelul declarat de către procurorul în Procuratura Dubăsari, Sîrbu Maxim, apelul declarat de către avocatul Pavlov Victor în interesele inculpatului Rusu Valeriu, Botnari Efimia și C.N. și apelul avocatului Pîcălău Dorian în interesele inculpatului Rusu Valeriu împotriva sentinței Judecătoriei Dubăsari din 12 august 2016, în cauza penală privind condamnarea lui *Rusu Valeriu T.*, născut la X, originar și domiciliat în s.X, r-1 Dubăsari, studii medii speciale, căsătorit, cetățean al Republicii Moldova, angajat la Primăria s.X în calitate de primar', anterior nejudecat,

pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin.(1¹), art.42,327 alin.(2) lit.b) și art.42, 328 alin.(3) lit.b) Cod penal

inculpatei Botnari Efimia M. născută la X, domiciliată în s. X, r-1 Dubăsari, studii medii speciale, căsătorită, pensionar, cetățeană a Republicii Moldova, anterior judecată,

pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.42, 327 alin.(1), art.42, 328 alin.(1) Cod penal;

și a lui C.N. S. născut la X, originar și domiciliat în s. X, r-1 Dubăsari, studii superioare, căsătorit, un copil minor la întreținere, angajat la Primăria s. X, în calitate de inginer cadastral, cetățean al Republicii Moldova, anterior nejudecat,

pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1), art.42, 328 alin.(1) Cod penal,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în primă instanță: 10 octombrie 2013 - 12 august 2016;

Judecarea apelului în Curtea de Apel Chișinău: 12 septembrie 2016 – 15 ianuarie 2018

Judecarea recursului în Curtea Supremă de Justiție: 19 aprilie 2018 – 12 iunie 2018;

Rejudecarea apelului în Curtea de Apel Chișinău: 27 iulie 2018 – 05 martie 2019

Procedura de citare legal executată.

Asupra apelului declarat de către procurorul în Procuratura Dubăsari, Sirbu Maxim, apelul declarat de către avocatul Pavlov Victor în interesele inculpatului Rusu Valeriu, Botnari Efmia și C.N. și apelul avocatului Picăluș Dorian în interesele inculpatului Rusu Valeriu împotriva sentinței Judecătoriai Dubăsari din 12 august 2016, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

CONSTATĂ:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. Prin sentința Judecătoriai Dubăsari din 12 august 2016, **Rusu Valeriu** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art.349 alin.(1¹) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încetat procesul penal de învinuire a lui Rusu Valeriu T. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42, 327 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Prin aceeași sentință s-a încetat procesul penal de învinuire a **Botnari Efmia M și C.N. S.** de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42, 327 alin.(1) Cod penal, în legătură cu faptul că acțiunile lor întrunesc semnele unei componente de contravenție prevăzute de art.312 Cod contravențional.

S-a constatat imposibilitatea atragerii lui **Rusu Valeriu, C.N. și Botnari Efmia** la răspundere în baza art.312 Cod contravențional în legătură cu încetarea procesului din cauza expirării termenului de prescripție.

S-a încetat procesul penal în privința **lui C.N.**, vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(I) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

S-a recunoscut vinovat **Rusu Valeriu** de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani.

S-a recunoscut vinovată **Botnari Efmia** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani.

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Rusu Valeriu i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 1 (unu) ani 6 (șase) luni închisoare, executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani.

În baza art.84 alin.(4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, s-a adăugat lui Botnari Efmia pedeapsă partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriai Dubăsari din 12 octombrie 2015 și s-a numit definitiv lui Botnari Efmia o pedeapsă de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani și cu privarea dreptului de a ocupa funcții în domeniul economic-financiar pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea separată a pedepselor complementare vizate.

S-a admis parțial acțiunea civilă a lui Ș.M. și s-a încasat din contul lui Rusu Valeriu în beneficiul lui Ș.M. suma de 5 000 (cinci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a admis parțial acțiunea civilă a lui B.L. și s-a încasat din contul lui Rusu Valeriu beneficiul lui B.L. suma de 10 000 (zece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a respins integral acțiunea civilă a Consiliului local X ca fiind neîntemeiată.

Se lasă fără examinare acțiunea civilă înaintată de Agenția de Stat "Apele Moldovei".

Se aplică lui Rusu Valeriu și Botnari Efmia măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, până la rămânerea definitivă a prezentei sentințe.

Corpurile delictive, și anume: dosarul cadastral nr.X, dosarul cadastral nr.X dosarul cadastral nr.X, dosarul cadastral nr.X (în două volume) urmează restituite OCT Dubăsari după apartenență, după ce sentința va rămâne irevocabilă.

Corpurile delictive, astfel recunoscute și anexate la cauza penală prin ordonanța din 13 septembrie 2013, și anume: titlurile provizorii a cet. C.N. în 2 exemplare, L.P., G.A., Rusu Valeriu, R.M. și R.E. se vor păstra în continuare la materialele cauzei penale.

2. **Prin sentința nominalizată s-a constatat, că inculpatul Rusu Valeriu T.** a aplicat violență nepericuloasă pentru viața sau sănătate față de două persoane cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violența și al altei persoane în următoarele circumstanțe:

La XXXXXXXXXX, aproximativ la orele 09:30, în s. X, r-nul Dubăsari, primarul s. X Rusu Valeriu T., aflând despre desfășurarea de către inspectorii fiscali a controlului activității contribuabililor ce comercializează mărfuri pe teritoriul pieței și în afara acesteia, a intervenit în activitatea acestora cu scopul de a sista actul de control.

Astfel, Valeriu Rusu a împiedicat activitatea legală a inspectorilor fiscali din raionul Dubăsari, Ș.M. și B.L., care documentau încălcările depistate de către comercianți la piața din s. X, r-nul Dubăsari, aplicând violența față de ultimele și prin acțiuni de înjosire a demnității persoanei, îmbrâncindu-le și exprimându-se în adresa acestora cu diferite cuvinte injositoare și amenințându-le cu distrugerea bunurilor și cu aplicarea violenței în caz dacă își vor continua activitatea la piața din s. X, r-nul Dubăsari.

La fel, Rusu Valeriu T. activând în funcția de primar al s.X r-nul Dubăsari din XXXXXXXXXX în baza alegerilor locale, validate prin Hotărârea Judecătoriai Dubăsari, activând în virtutea prevederilor art.123 Cod penal în funcție publică, căreia într-o organizație a administrației publice locale i se acordă anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor administrației publice, prin încălcarea prevederilor art.10 alin.(I) și art.16 a Legii nr.768 din XXXXXXXXXX privind statutul alesului local, care-i obligă să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să fie demn încrederea alegătorilor, contrar art.14 lit.d) și e) al Legii nr.436 din XXXXXXXXXX privind administrația publică locală care prevede că "consiliul local decide vânzarea, privatizarea, concesionarea sau darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului privat al satului (comunal), orașului (municipiului) după caz, în condițiile legii", precum și "decide atribuirea și propune schimbarea destinației terenurilor proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), prin înțelegere prealabilă și împreună cu secretarul Consiliului local X Botnari Efmia și inginerul cadastral C.N., a comis abuz de serviciu în următoarele circumstanțe.

La începutul anului 2011 reprezentantul SRL "Autoalternativă" F.G. a planificat procurarea unui teren arabil pe teritoriul s.X în scopul construirii unui turn de telefonie mobilă. La rîndul său, primarul s.X Rusu Valeriu, folosind situația de serviciu în interes personal și material împreună cu inginerul cadastral C.N., la XXXXXXXXXX au perfectat pe numele lui Rusu Valeriu T. titlul provizoriu, precum că prin decizia primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXX s-a pus la dispoziție un teren cu suprafața de 0,32 ha în temeiul art.82 al Codul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești, care a fost abrogat la XXXXXXXXXX. În baza acestui titlu provizoriu, la XXXXXXXXXX, împreună cu secretarul consiliului Botnari Efmia și inginerul cadastral C.N. au semnat Titlul de proprietate a deținătorului de teren pe

numele lui Rusu Valeriu T., în care s-au introdus date denaturate precum că prin decizia Primăriei s.X nr. 11 din XXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat proprietate privată un teren agricol cu suprafața de 0,02 ha cu numărul cadastral X, înregistrat în aceeași zi la OCT Dubăsari cu nr. 3801/11/1603.

La fel, Rusu Valeriu T., în complicitate cu Botnari Efmia și C.N., depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXX, fără acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare dreptului deținătorului de teren pe numele cet.G.A. V., în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,1696 ha cu numărul cadastral X înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fâșia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei".

Tot el, în complicitate cu Botnari Efmia și C.N., depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art. 2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXX, fără acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet. L.P. Nicolae, în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fâșia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei".

Tot el, în complicitate cu Botnari Efmia și C.N., depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr. 91 din XXXXXXXXXX, acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet.C.N. S. în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprie privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fâșia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei".

C.N. S. activând în funcția de inginer cadastral al primăriei s. X r-nul Dubăsari din XXXXXXXXXX, prin înțelegere prealabilă și împreună cu primarul s. X Rusu Valeriu și secretarul Consiliului local X Botnari Efmia, a comis abuz de serviciu prin complicitate în următoarele circumstanțe.

La XXXXXXXXXX, C.N., în lipsa deciziei Consiliului local X r-nul Dubăsari în complicitate cu primarul s. X Rusu Valeriu și secretarul Consiliului local X Botnari Efmia, a semnat Titlul de proprietate a deținătorului de teren la rubrica "inginerul cadastral" pe numele lui Rusu Valeriu T., în care s-au introdus date denaturate precum că prin decizia Primăriei s. X nr.11 din XXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren agricol cu suprafața de 0,02 ha cu numărul cadastral X, înregistrat în aceeași zi la OCT Dubăsari cu nr.X.

La fel, C.N. S. în complicitate cu Botnari Efmia și Rusu Valeriu, depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXX, fără acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet.G.A. Vasile, în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,1696 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fâșia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei".

Tot el, în complicitate cu Botnari Efmia și Rusu Valeriu, depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXX, fără acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet. L.P. Nicolae, în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s. X nr.11 din XXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fâșia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei".

Tot el, în complicitate cu Botnari Efmia și Rusu Valeriu, depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXX, fără acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet.C.N. S. în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fâșia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei".

Botnari Efmia M. activând în funcția de secretar al Consiliului local X, r-nul Dubăsari, având în virtutea prevederilor art.123 din Codul penal calitatea de persoană publică, căreia într-o organizație a administrației publice locale i se acordă anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor administrației publice, prin încălcarea prevederilor art.10 alin.(1) și art.16 a Legii nr. 768 din XXXXXXXXXX privind statutul alesului local, care-i obligă să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să fie demn de încrederea alegătorilor, contrar art.14 lit. d) și e) al Legii nr.436 din XXXXXXXXXX privind administrația publică locală care prevede că "consiliul local decide vânzarea, privatizarea, concesionarea sau darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului privat al satului (comuna), orașului (municipiului) după caz, în condițiile legii", precum și "decide atribuirea și propune schimbarea destinației terenurilor proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), prin înțelegere prealabilă și împreună cu primarul s.X, r-ul Dubăsari, Rusu Valeriu și inginerul cadastral C.N., a comis abuz de serviciu prin complicitate în următoarele circumstanțe.

La XXXXXXXXXX, Botnari Efmia, în lipsa deciziei Consiliului local X r-nul Dubăsari în complicitate cu primarul s. X Rusu Valeriu și inginerul cadastral C.N., a semnat Titlul de proprietate a deținătorului de teren la rubrica "secretarul" pe numele lui Rusu Valeriu T., în care s-au introdus date denaturate precum că prin decizia Primăriei s.X nr. 11 din XXXXXXXXXX acestuia s-a repartizat în proprietate privată un teren agricol cu suprafața de 0,02 ha cu numărul cadastral 3 841118001, înregistrat în aceeași zi la OCT Dubăsari cu nr.3801/11/1603.

La fel, Botnari Efmia M. în complicitate cu Rusu Valeriu și C.N., depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXX, fără acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet.G.A. Vasile, în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,1696 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fâșia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei".

Tot ea, în complicitate cu Rusu Valeriu și C.N., depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXX, fără acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet. L.P. Nicolae, în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fâșia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei".

Tot ea, în complicitate cu Rusu Valeriu și C.N., depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXX, acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet. C.N. S. în care au fost introduse date denaturate precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X, înregistrat OCT Dubăsari la XXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei".

Argumentele invocate de partea apelantă:

3. La 26 august 2016, 01 septembrie 2016 și respectiv la 26 octombrie 2016 împotriva sentinței Judecătoriei Dubăsari din 12 august 2016, a declarat apel procurorul în Procuratura Dubăsari, Sîrbu Maxim, avocatul Pavlov Victor în interesele inculpatului Rusu Valeriu, Botnari Efmia și C.N. și respectiv avocatul Picălu Dorian în interesele inculpatului Rusu Valeriu.

4. În motivarea cererii de apel procurorul în Procuratura Dubăsari, Sîrbu Maxim, în susținerea dezacordului cu soluția primei instanțe, invocând declarațiile părților vătămate C.V.,I.V. a specialistului B.E., a martorilor T. S. Si.S. G.A., Ta. V., G. S., D.V., inclusiv documentele și procesele-verbale ale acțiunilor procesuale, susține că demonstrează pe deplin vinovăția inculpaților.

5. În acest sens, apelantul/acuzatorul de stat menționează, că instanța a denaturat toate probele enunțate, acestea fiind interpretate sub aspectul că acțiunile persoanelor cu funcție de răspundere nu întrucesc elementele infracțiunilor incriminate și recalificarea acțiunilor acestora în baza art.312 Cod contravențional.

6. Totodată, partea acuzării invocă obiecții asupra soluției instanței inclusiv în partea încetării procesului penal în privința lui C.N., vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală, specificând că pentru acest articol Rusu Valeriu și Botnari Efmia au fost condamnați, or aceștia în complicitate au săvârșit infracțiunea fapt care determină săvârșirea infracțiunii incriminate în aceeași perioadă

... și pentru că din motive necunoscute, însă pentru unul dintre inculpați termenul de prescripție a expirat, iar pentru alții doi acest termen nu a expirat.

7. La fel, acuzarea consideră că pedeapsa aplicată de instanța de judecată nu corespunde prevederilor legislației în vigoare, circumstanțelor săvârșirii infracțiunii, personalității inculpaților și scopului pedepsei penale, considerând că lăsarea fără pedeapsă a unor persoane care nestingherit își desfășoară activitatea în localitate cât și dețin funcții de conducere, încurajează abuzurile de putere și serviciu săvârșite de către persoanele publice.

8. În contextul dat, solicită casarea sentinței Judecătorei Dubăsari din 12.08.2016, în partea ce ține de vinovăția lui Rusu Valeriu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42, 327 alin.(2) lit.b) și art.42, 328 alin.(3) lit.b) Cod penal, și a cet.Botnari Efimia și cet.C.N. în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.42, 327 alin.(1) și art.328 alin.(1) Cod penal, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care: **să fie recunoscut culpabil Rusu Valeriu de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, 327 alin. (2) lit. b) Cod penal cu stabilirea unei pedepse sub formă de - 4 ani închisoare cu executare pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul administrației publice pe un termen de 5 ani; să fie recunoscut culpabil Rusu Valeriu de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, 328 alin. (3) lit.b) CP cu stabilirea unei pedepse sub formă de - 8 ani închisoare cu executare pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul administrației publice pe un termen de 10 ani. Cu aplicarea art. 84 Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial de pedepse de stabilit definitiv lui Rusu Valeriu pedeapsa prin cumularea pedepselor solicitate supra cu pedeapsa stabilită de instanța de judecată pentru infracțiunea prevăzută de art.349 alin.(1¹) Cod penal și de numit definitiv 10 ani închisoare în penitenciar de tip închis cu privarea de dreptul de a ocupa funcția în cadrul administrației publice pe un termen de 10 ani și o lună. De recunoscut culpabil pe C.N. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, 327 alin.(1) și art. 42, 328 alin.(1) Cod penal, pentru infracțiunea prevăzută de art. 42, 327 alin.(1) Cod penal de stabilit pedeapsă sub formă de - 2 (doi) ani închisoare cu executare pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul administrației publice pe un termen de 3 ani; de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, 328 alin.(1) CP de stabilit pedeapsă sub formă de - 2 (doi) ani închisoare cu executare pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul administrației publice pe un termen de 2 ani. Cu aplicarea art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial de pedepse de stabilit definitiv lui C.N., pedeapsa prin cumularea pedepselor solicitate supra și de numit definitiv 4 (patru) ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcția în cadrul administrației publice pe un termen de 5 ani. De recunoscut culpabil pe Botnari Efimia de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, 327 alin.(1) CP și art. 42, 328 alin.(1) Cod penal, pentru infracțiunea prevăzută de art. 42, 327 alin.(1) Cod penal cu stabilirea unei pedepse sub formă de - 2 (doi) ani închisoare cu executare pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul administrației publice pe un termen de 3 ani; pentru infracțiunea prevăzută de art. 42, 328 alin.(1) Cod penal de stabilit pedeapsă sub formă de - 2 (doi) ani închisoare cu executare pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul administrației publice pe un termen de 2 ani. Cu aplicarea art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial de pedepse de stabilit definitiv lui Botnari Efimia, pedeapsa prin cumularea pedepselor solicitate supra și de numit definitiv 4 (patru) ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcția în cadrul administrației publice pe un termen de 5 ani. Conform art, 84 alin.(4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor de adăuga lui Botnari Efimia la pedeapsă partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Dubăsari din 12 octombrie 2015 și de numit definitiv 9 (nouă) ani cu executare pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 (patru) ani și cu privarea de a ocupa funcții în domeniul economic-financiar pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea separată a pedepselor complementare vizate.**

9. În motivarea cererii de apel avocatul Pavlov Victor în interesele inculpaților Rusu Valeriu, Botnari Efimia și C.N. a invocat dezacordul cu sentința primei instanțe prin aprecierea greșită a probelor, condamnarea eronată, încadrarea greșită a faptei, reținerea greșită a unei fapte prejudiciabile, constatare ca fiind contravențională, încasarea greșită de despăgubiri morale în beneficiul părților vătămate.

10. În susținerea poziției invocate, partea apărării, cu referire la capătul de învinuire a lui Rusu Valeriu pentru pretinsa aplicare a violenței nepericuloasă pentru viața sau sănătate față de două persoane cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violența și al altei persoane, a invocat că instanța de fond, deși a făcut trimitere la prevederile pct. 77 al "Regulamentului cu privire la controlul fiscal la fața locului", a dat o interpretare contrară sensului în care actul normativ a fost adoptat.

11. În contextual dat, partea apărării a mai indicat, că nu neagă că la fața locului au avut careva exprimări explicite de revoltă, doar că revolta respectivă nu a exprimat-o nemijlocit primarul Rusu Valeriu, iar în opinia apărării, observația acestuia făcută agenților fiscali despre locația unde urma să fie efectuat controlul fiscal (Primăria s. X raionul Dubăsari) nu poate fi apreciată ca o ingerință în dreptul numitelor supra de a efectua controale fiscale.

12. Totodată, cu referire la esența învinuirii aduse lui Rusu Valeriu pe capătul de acuzare dat, apărarea consideră, că contrar interesului suprem de a stabili adevărul obiectiv pe acest capăt de acuzare, instanța de fond nu a descris în partea descriptivă și nu a supus aprecierii două probe, și anume plingerile făcute manuscris de către Ș.M. și B. L., care în opinia sa reprezintă în procesul penal, probe utile și pertinente speței, menționând că de fapt din acestea rezultă că primarul satului X raionul Dubăsari Rusu Valeriu, la 15 decembrie 2012 le-ar fi injurat/insultat prin ce le-a încălcat onoarea și demnitatea de persoane, fapte ce rezultă inclusiv și din sesizarea efectuată prin apelul telefonic către IP Dubăsari, fără a se face măcar tangențial referire la fapte de aplicare a violenței.

13. În aceeași ordine de idei, pe episodul dat, apelantul invocă obiecții și asupra concluziei instanței de fond la aprecierea probei declarațiilor martorului S. I., care nu coincid cu declarațiile părților vătămate Ș.M. și B. L., or, în opinia apărării, martorul fiind coleg cu părțile vătămate, dintr-un sentiment de solidaritate le-a creat respectivelor conștient sau intenționat o probă de acuzare a inculpatului Rusu Valeriu, în contextul răzburării pentru o observație absolut întemeiată cu privire la locația greșită de efectuare a controalelor fiscale.

14. Astfel consideră partea apărării, că instanța de fond a ajuns greșit la concluzia de condamnare a inculpatului Rusu Valeriu pe episodul dat, inclusiv eronat a individualizat pedeapsa în privința acestuia, ne luând în considerare că infracțiunea prevăzută la art. 349 alin. (1¹) Cod penal este una mai puțin gravă, că inculpatul este o persoană caracterizată pozitiv de locuitorii satului pe care îl administrează, aceasta în pofida faptului că funcția publică în coraport cu necesitățile sociale ale populației rurale generează în cele mai multe cazuri ură și revolta față de cei care dețin funcții publice, inclusiv menționând că instanța nu a explicat stabilirea unei pedepse cu închisoarea, în cazul în care există pedepse mai ușoare.

15. La fel, partea apărării susține că este greșită și concluzia instanței de fond privind admiterea acțiunii civile a părților vătămate Ș.M. și B.L. privind compensarea daunelor morale, opinând că ultimele au procedat la efectuarea controlului fiscal la o altă locație decât cea care se conține în delegarea (decizia) nr. 952 din 14 decembrie 2012 privind inițierea controlului fiscal semnată de către conducătorul Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Dubăsari, iar primarul Rusu Valeriu a polemizat doar cu respectivele referitor la locația de efectuare a controlului fiscal, acțiuni care după părerea apelantului au fost corecte și care nu este prejudiciabilă și nu poate da naștere dreptului părților vătămate la o despăgubire morală. Însă, indică că în cazul în care a constatat că Rusu Valeriu prin prestața sa a înjosit cumva onoarea și demnitatea celor două, prima instanță urma să dispună asupra încasării unor despăgubiri mai mici, proporționale cu pretinsa ingerință în drepturile părților vătămate.

16. În continuare, pe episodul infracțional prevăzut la art. 42, 327 alin. 2 lit. b) Cod penal incriminat lui Rusu Valeriu și respectiv art. 42, 327 alin. (1) Cod penal incriminat lui Botnari Efimia și C.N. – abuzul de serviciu în interese materiale, avocatul în interesele inculpaților indică, că deși în partea rezolutivă a dispus încetarea procesului penal din motiv că fapta ar constitui o contravenție prevăzută la art. 312 Cod contravențional, în partea descriptivă, contrar prevederilor art. 394 alin. (1) Cod de procedură penală, a constatat și descris fapta așa cum aceasta a fost incriminată de către procuror, fapt ce în opinia sa, denotă că motivarea soluției dispuse de către instanță contravine dispozitivului hotărârii și acesta este expus neclar.

17. În acest sens, în opinia părții apărării, instanța de judecată corect a argumentat că fapta incriminată lui Rusu Valeriu, Botnari Efimia și C.N. nu este prejudiciabilă și corect a dispus exonerarea acestora de răspundere penală în legătură cu acuzațiile aduse.

18. De asemenea, pe episodul infracțional prevăzut la art.42, 328 alin.(3) lit. b) Cod penal incriminat lui Rusu Valeriu și respectiv art.42, 328 alin. (1) Cod penal incriminat lui Botnari Efimia și C.N.-depășirea atribuțiilor de serviciu, partea apărării menționează că toată învinuirea este bazată anume pe harta cadastrală de bază a s. X, r. Dubăsari, aprobată prin Decizia Consiliului local X nr. 1-1 din XXXXXXXXXX și pe datele de pe portalul www.geoport.md.

19. În contextul dat, apelantul menționează ca relevant faptul că potrivit Legii 440 din XXXXXXXXXX cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, dimensiunea fâșiei riverane a râului Nistru este de 100 metri, iar pentru a delimita aceste fiși și pentru a stabili hotarele zonelor riverane la data de XXXXXXXXXX a fost adoptată Legea nr. 981, privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor.

20. Astfel, indică că potrivit art. 5 al legii precitate din termuri pulice ale statului fac parte și, „terenurile zonelor de protecție a apelor și zonelor sanitare, conform

datelor cadastrale respective". În temeiul acestei legi și a unui șir întreg de hotărâri ale Guvernului, inclusiv HG nr. 837 din XXXXXXXXXX au fost elaborate hărțile cadastrale, inclusive *Harta cadastrală de bază a s. X, r. Dubăsari, aprobată prin Decizia Consiliului local X nr. 1-1 din XXXXXXXXXX*

21. În context dat, partea apelantă invocă, că prin decizia Curții constituționale nr. 12 din XXXXXXXXXX, pentru controlul constituționalității unor dispoziții legale și normative privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, a fost declarate neconstituționale Legea nr. 981 din XXXXXXXXXX și un șir întreg de hotărâri de Guvern, printre care și HG nr. 837 din XXXXXXXXXX, care au fost ulterior abrogate la XXXXXXXXXX și respectiv, XXXXXXXXXX, respectiv, ca urmare a acestei hotărâri și a abrogării actelor normative sus menționate, toate actele subsecvente nu mai pot produce efecte juridice.

22. Astfel, consideră apărarea că Harta cadastrală de bază a s. X, r. Dubăsari, la fel nu mai poate servi drept temei de probă în careva cauze civile și, cu atât mai mult, penale, ea fiind utilizată în continuare doar în scopuri informative.

23. La fel, indică că în actul de învinuire este menționat precum că au fost încălcate prevederile Legii nr. 91 din XXXXXXXXXX, relevând în acest sens că această lege a fost adoptată la XXXXXXXXXX însă în fapt nu a fost pusă în aplicare nici în prezent, în special ce ține de tremurile din zonele și fâșiile de protecție a apelor și râurilor, fapt care indică apărarea, a fost confirmat în ședința de judecată și de reprezentantul Agenției „Apele Moldovei”, inclusiv și de specialistul din cadrul Agenției relații funciare și cadastru, V.C..

24. În argumentarea poziției de apărare, se invocă critici asupra argumentărilor instanței de fond ce se referă în esență la linia de hotar a fâșiei de protecție, care în opinia apelantului, potrivit materialelor cauzei se atestă, că fâșia riverană nu este delimitată, în registrul bunurilor imobile nu este trecut dreptul de proprietate după stat sau alte persoane, nu este stabilit hotarul zonei de protecție.

25. Astfel, în sensul dat, cu referire la declarațiile specialistului Agenției relații funciare și cadastru, B.E., indică apărarea că nu a fost dat un răspuns cert asupra faptului dacă terenurile se află în parte sau în întregime pe fâșia riverană, precum și nici care este prejudicial efectiv adus statului, aceasta menționând că în cazul dacă se suprapuneau terenurile proprietate publică cu cele private Oficiul cadastral nu putea și nici nu avea voie să înregistreze aceste titluri și consideră că loturile de teren cu codurile cadastrale X, X, X, au fost transmise spre împroprietărire perfect legal.

26. La fel, apelantul consideră că nu poate fi adusă drept învinuire inculpaților introducerea în Titlurile de autentificare a deținătorilor de teren a datelor denaturate, or aceasta nu corespunde realității, mai mult, s-a stabilit cu certitudine că Introducerea și verificarea informației cu privire la punctele de reper și hotarele terenurilor intră în obligațiile Oficiului Cadastral și anume ei perfectează proiectul Titlului, cu datele și coordonatele terenului, iar secretarul consiliului, inginerul cadastral și primarul satului doar semnează aceste titluri și în cazul când, și dacă, apăreau careva dubii, oficiul cadastral era obligat să solicite informații suplimentare ori de la inginerul cadastral, ori de la alte organe sau instituții, fapt ce nu a avut loc în cazul dat.

27. De asemenea, apărarea susține că prima instanță nu s-a expus pe argumentul său cu privire la sesizarea din XXXXXXXXXX, prin care G.A., unul din proprietarii terenurilor din cadrul prezentului dosar, a depus un demers în adresa Centrului Național Anticorupție, asupra legalității atribuirii în proprietate a terenurilor aflate în imediata vecinătate cu terenul său, deținute de către T.R., I.P., T.V., care în opinia sa, vizual și în fapt au aceeași situație juridică, adică se află în același masiv, în acelaș rând și aparent la fel sunt amplasate în fâșia riverană, iar potrivit răspunsului, în urma verificării aspectelor invocate în actul de sesizare nu au fost constatate temeieri pentru inițierea unor investigații prin prisma prevederilor art. 274 CPP, motiv pentru care Centrul a sistat examinarea petiției.

28. În aceeași ordine de idei, partea apărării indică că în speță de asemenea, nu a fost posibil de stabilit cu certitudine care este întinderea prejudicial cauzat statului, nu s-a stabilit cu certitudine dacă terenurile se află în întregime în fâșia riverană sau parțial, dacă parțial, atunci în ce măsură, care este impactul negative adus statului prin acțiunile inculpaților, considerând că acest fapt este unul foarte important în sensul stabilirii adevărului pe caz, precum și restabilirii echității sociale.

29. În concluzie solicită admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Rusu Valeriu T. să fie achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunilor prevăzute la art. 349 alin. (1¹), art. 42, art. 327 alin. (2) lit. b), art. 42, 328 alin. (3) lit. b) Cod penal din motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunilor incriminate, fie în cazul în care instanța v-a găsi de cuviință că vinovăția acestuia a fost dovedită, să aplice o pedeapsă neprivativă de libertate, proporțională faptei și personalității inculpatului. De asemenea solicită ca Botnari Efmia M și Guțu Nicolae S. să fie achitați de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunilor prevăzute la art. 42, art. 327 alin. (1) lit. b) și art. 42, 328 alin. (1) Cod penal din motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunilor incriminate, fie în cazul în care instanța de apel v-a găsi de cuviință că vinovăția acestuia a fost dovedită, să aplice o pedeapsă neprivativă de libertate, proporțională faptei și personalității inculpatei. Să fie exclusă din partea descriptivă a sentinței Judecătoriei Dubăsari din 12 august 2016 textul prin care instanța a descrisă cu titlu de constatare ca fiind dovedite faptele prejudiciabile/criminale de abuz în serviciu pretinse a fi săvârșite de către primarul satului X raionul Dubăsari Rusu Valeriu, inginerul cadastral C.N. și secretarul Consiliului local Botnari Efmia privind folosirea situației de serviciu în interes material și personal manifestată prin introducerea în titlul provizoriu a deținătorului de teren pe numele lui Rusu Valeriu a unor date denaturate. Să fie respinse integral acțiunile civile intentate împotriva inculpatului Rusu Valeriu T. de către părțile vătămate Ș.M. și B.L. privind despăgubirile pentru pretinsele daune morale cauzate în detrimentul intereselor lor. Să fie menținute celelalte dispoziții ale sentinței contestate.

30. În motivarea cererii de apel avocatul Picălău Dorian în interesele inculpatului Rusu Valeriu invocând dezacordul cu soluția primei instanțe menționează, că instanța judiciară a pus la baza sentinței penale, niște înscrisuri, în scopul demonstrării vinovăției cet. Rusu Valeriu, care în opinia apărării sunt implauzibile, deoarece, conform documentelor prezentate și studiate în cadrul procesului judiciar, nu au atribuție.

31. În acest sens indică că eliberarea tuturor titlurilor provizorii enumerate mai sus, precum și celor ce determină la moment titlul proprietarilor de pământ, au fost eliberate încă în anii 1992-2004a., exclusiv de către alți primari a-i satului X, r-1 Dubăsari, fapt ce se confirmă prin răspunsul la demersul avocațional anexat și copiile autentificate al titlurilor provizorii, eliberate de diverși primari, pe fâșia loturilor de pământ, al căror abuz de înstrăinare îi sunt atribuite cet. Rusu Valeriu și totodată, în opinia apărării persoanele date urmau a fi audiate de către organul de urmărire penală.

32. În aceeași ordine de idei, cu referire la existența componenței de infracțiune, avocatul în interesele inculpatului Rusu Valeriu mai invocă, că fapta pretins comisă din 1992-2004 nu-i poate fi imputată ultimului, deoarece Rusu Valeriu a început să activeze abia în anul 2007, iar răspunderea penală, în opinia apărării, urmează a fi atribuită persoanei care anume a depășit atribuțiile, așa cum se indică în art.328 Cod penal.

33. De asemenea, partea apărării în susținerea nevinovăției inculpatului mai indică că harta cadastrală a s.X, r-1 Dubăsari, nu ar fi valabilă, deoarece ea a fost elaborată în baza Legii nr. 981 din 11 mai 2000 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, care ulterior a fost declarată neconstituțională. Respectiv, odată cu declararea neconstituționalității legii ar fi fost declarate nule și toate actele juridice întocmite în baza ei. În contextul dat, susține că instanța judiciară, pe circa două foi, indică la raționamentele sale fără suport, fără a face trimitere la anumite acte legislative, ce ar combate acest argument al apărării.

34. La fel, partea apelantă invocă critici și împotriva declarațiilor martorului D.V., pe care le consideră părtinitoare.

35. În aceeași ordine de idei, apărarea invocă obiecții și asupra concluziilor instanței de fond relevate asupra examinării dosarelor cadastrale, pentru care apărarea consideră că era necesară invitarea unui specialist ori expert în domeniu.

36. Partea apărării în susținerea poziției de apărare mai indică că la baza sentinței au fost puse calculele specialistului B.E., care a declarat că prețul normativ al terenurilor cu numere cadastrale X, X, X constituie 15 362,53 lei, însă invocă neclaritate asupra lipsei solicitării în acest sens, Agenției Funciare de Stat pentru efectuarea calculului respective, aceasta fiind autoritatea cu drept de a verifica aceste circumstanțe.

37. De asemenea, partea apelantă, relevând declarațiile specialistului Agenției Funciare de Stat, specifică că declarațiile acestuia, practic combate complet însuși învinuirile aduse inculpatului, însă instanța de judecată în general nu le dă o careva apreciere.

38. În concluzie, avocatul Picălău Dorian în interesele inculpatului Rusu Valeriu solicită admiterea cererii de apel, casarea sentinței nominalizate, cu emiterea unei sentințe de achitare, fie aplicarea unei pedepse mai blânde, non privative de libertate, în privința inculpatului Rusu Valeriu.

39. Avocatul Bot Alexandru și inculpatul Rusu Valeriu în ședința de judecată a instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat de către acuzatorul de stat și admiterea cererii de apel, casarea sentinței Judecătoriei Dubăsari din XXXXXXXXXX, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se admită solicitările așa cum au fost invocate.

40. Avocatul Tripac Vasile și inculpata Botnari Efmia în ședința de judecată a instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat de către acuzatorul de stat și admiterea cererii de apel, casarea sentinței Judecătoriei Dubăsari din XXXXXXXXXX, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se admită solicitările așa cum au fost invocate.

41. Avocatul Pavlov Victor și inculpatul C.N. în ședința de judecată a instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat de către acuzatorul de stat și a solicitat admiterea cererii de apel, casarea sentinței Judecătoriei Dubăsari din XXXXXXXXXX, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se

admită solicitările așa cum au fost invocate.

42. În ședința de judecată a instanței de apel, procurorul Călugăreanu Vitalie a solicitat respingerea apelor declarate de către avocați în interesele inculpaților, cu admiterea apelor declarat de către partea acuzării în volumul solicitărilor invocate.

Argumentele instanței de apel:

43. Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, *luând în considerare relevările instanței ierarhic superioare la dispunerea rejudecării cauzei*, examinând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, consideră că urmează a fi admisă, din alte motive, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cererea de apel declarată de către procuror, de avocați în interesele inculpaților, cu casarea sentinței în partea laturii penale și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță din următoarele considerente.

44. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

45. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consensământ în procesul-verbal.

46. Iar în temeiul art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

47. În baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

48. În contextul dat, instanța de apel constată, că deși instanța de fond a constatat urmare a examinării cauzei penale, că în acțiunile inculpatului Rusu Valeriu T., nu s-a constatat infracțiunea prevăzută de art. 42, art. 327 alin. (2), lit. b) Cod penal, și lipsa în acțiunile inculpaților, Botnari Efmia M și C.N. S. a infracțiunii prevăzute de art. 42, art. 327 alin. (1) Cod penal, identificând că de fapt, acțiunile acestora constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod contravențional, incorect a constatat însă nemijlocit acțiunile pe care aceștia le-au comis, or a indicat de fapt acțiunile inculpaților, nemijlocit incriminate conform ordonanțelor de punere sub învinuire, cu toate că urma să constate acțiunile care Rusu Valeriu T., Botnari Efmia M și C.N. S. le-au comis sub aspectul comiterii faptei contravenționale.

49. Subsecvent, instanța de apel relevă că în asemenea context, urma să fie constatată fapta contravențională, cu un grad de pericol mai redus decât fapta infracțională, delimitându-se elementele constitutive ale infracțiunii incriminate conform ordonanței de punere sub învinuire, față de fapta contravențională, cu specificarea concretă a circumstanțelor în care fapta a fost comisă, ceea ce prima instanță a omis, or instanța de fond a reținut ca fiind constatate faptele conform ordonanțelor de punere sub învinuire și rechizitoriului.

50. În aceeași ordine de idei, Colegiul penal atestă o situație similară și în cazul constatării comiterii de către inculpatul Rusu Valeriu T., a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, în condițiile în care, în contextul circumstanțelor menționate în partea descriptivă a instanței de prim nivel, s-a constatat fapta infracțională, corespunzătoare și elementele constitutive ale infracțiunii, prevăzute de art. 42, art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, incriminate conform ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriului, circumstanță contrară prevederilor alin.(1) al art.394 Cod de procedură penală.

51. În conformitate cu art.394 alin.(1) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: 1) descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii; 2) probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe; 3) indicații asupra circumstanțelor care atenuează sau agravează răspunderea; 4) în cazul când o parte a acuzației este considerată neîntemeiată – temeiurile pentru aceasta; 5) încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, motivele pentru modificarea învinuirii dacă la judecată s-a efectuat așa ceva; 6) mențiunea referitor la recidivă.

52. În același sens, Colegiul penal reiterează, că una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală. În aceeași consecutivitate, recunoscându-l vinovat pe inculpat de comiterea infracțiunii după semnele ce urmează a fi apreciate, instanța este obligată ca în partea descriptivă a sentinței, să precizeze circumstanțele ce au servit ca motiv de a concluziona prezența unuia sau mai multor astfel de indicii de calificare”.

53. În ordinea celor relevate, instanța de apel subliniază că prevederile art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală stipulează că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate:1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; 6) dacă există circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului și care anume; 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare și recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă; 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictive; 14) cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului; 16) dacă în privința inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie.

54. Totodată, alin.(3) al art.385 Cod de procedură penală stipulează, că dacă de săvârșirea infracțiunii sunt învinuiți mai mulți inculpați, instanța soluționează chestiunile prevăzute în alin.(1) referitor la fiecare inculpat în parte.

55. Prin urmare, Colegiul penal relevă în speță necesitatea de a casa sentința instanței de fond, or aceasta nu a respectat întocmai cerințele de drept vizând descrierea și constatarea faptelor infracționale comisă de către Rusu Valeriu T., Botnari Efmia M și C.N..

56. Totodată, instanța de apel remarcă, că organul de urmărire penală îl învinuiește pe Rusu Valeriu că ”activând în funcția de primar al s. X r-nul Dubăsari din XXXXXXXXXX, în baza alegerilor locale, validate prin Hotărârea Judecătoriei Dubăsari, *având în virtutea prevederilor art. 123 Cod penal-calitatea de persoană cu înaltă funcție de răspundere*, căreia într-o organizație a administrației publice locale i se acorda anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor administrației publice (...)”.

57. În acest sens se reține că potrivit art.123 Cod penal (în vigoare la data comiterii infracțiunilor), prin *persoană cu înaltă funcție de răspundere se înțelege* persoana cu funcție de răspundere al cărei mod de numire sau alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova și de legile organice, precum și persoanele cărora persoana cu înaltă funcție de răspundere le-a delegat împuternicirile sale; *prin persoană cu funcție de răspundere se înțelege* persoana căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin stipularea legii, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice; *prin persoană publică se înțelege* funcționarul public, *inclusiv funcționarul public cu statut special* (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau învestită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

58. Astfel, reieșind din noțiunile relevate de art.123 Cod penal, se atestă că funcția deținută de inculpatul Rusu Valeriu la momentul comiterii infracțiunii nu face parte din categoria *persoanelor cu înaltă funcție de răspundere*, ci a *persoanelor cu funcție de răspundere*, circumstanțe din care instanța de apel conchide a exclude din învinuirea acestuia calificativul ”*persoană cu înaltă funcție de răspundere*”, apreciind statutul său drept *persoană cu funcție de răspundere*.

59. Colegiul penal constată, că Rusu Valeriu T. exercitând funcția de primar al s.X r-nul Dubăsari și fiind astfel o persoană cu funcție de demnitate publică, căruia prin alegere și stipularea Legii i-a fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a acțiunilor administrative, de dispoziție și organizatorico-economice stabilite de Lege nr.436 din XXXXXXXXXX ”Privind administrația publică”, având obligația de a se conforma restricțiilor impuse de actele normative pentru a nu comite acțiuni ce pot conduce la folosirea serviciului în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, precum și altor probleme ce țin de competența sa a aplicat violență nepericuloasă pentru viață sau sănătate față de două persoane cu funcție de răspundere, în scopul *sistării activității de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violența și al altei persoane în următoarele circumstanțe:*

60. La XXXXXXXXXX, aproximativ la orele 09:30 min., în s. X, r-nul Dubăsari, primarul s. X, Rusu Valeriu aflând despre desfășurarea de către inspectorii fiscali a

controlului activității contribuabililor ce comercializează mărfuri pe teritoriul pieței și în afara acesteia, a intervenit în activitatea acestora cu scopul de a sista actul de control.

Astfel, Valeriu Rusu a împiedicat activitatea legală a inspectorilor fiscali din raionul Dubăsari, Ș.M. și B.L., care documentau încălcările depistate de către comercianți la piața din s. X, r-nul Dubăsari, aplicând violența față de ultimele și prin acțiuni de înjosire a demnității persoanei, îmbrâncindu-le și exprimându-se în adresa acestora cu diferite cuvinte înjositoare și amenințându-le cu distrugerea bunurilor și cu aplicarea violenței în caz dacă își vor continua activitatea la piața din s. X, r-nul Dubăsari, cauzând astfel daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor.

La fel, Rusu Valeriu T. activând în funcția de primar al s.X r-nul Dubăsari din XXXXXXXXXXXX în baza alegerilor locale, validate prin Hotărârea Judecătoriai Dubăsari, activând în virtutea prevederilor art.123 Cod penal în funcție publică, fiind persoană cu funcție de răspundere, căreia într-o organizație a administrației publice locale i se acordă anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor administrației publice, prin încălcarea prevederilor art.10 alin.(f) și art.16 a Legii nr.768 din XXXXXXXXXXXX privind statutul alesului local, care-i obligă să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să fie demn încrederea alegătorilor, contrar art.14 lit.d) și e) al Legii nr.436 din XXXXXXXXXXXX privind administrația publică locală care prevede că "consiliul local decide vânzarea, privatizarea, concesionarea sau darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului privat al satului (comunal), orașului (municipiului) după caz, în condițiile legii", precum și "decide atribuirea și propune schimbarea destinației terenurilor proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), prin înțelegere prealabilă și împreună cu secretarul Consiliului local X Botnari Efmia și inginerul cadastral C.N., a comis abuz de serviciu în următoarele circumstanțe.

La începutul anului 2011 reprezentantul SRL "Autoalternativa" F.G. a planificat procurarea unui teren arabil pe teritoriul s.X în scopul construirii unui turn de telefonie mobilă. La rândul său, primarul s.X Rusu Valeriu, folosind situația în interes personal și material împreună cu inginerul cadastral C.N., la XXXXXXXXXXXX au perfectat pe numele lui Rusu Valeriu T. titlul provizoriu, precum că prin decizia primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXXXX s-a pus la dispoziție un teren cu suprafața de 0,32 ha în temeiul art.82 al Codul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești, care a fost abrogat la XXXXXXXXXXXX. În baza acestui titlu provizoriu, la XXXXXXXXXXXX, împreună cu secretarul consiliului Botnari Efmia și inginerul cadastral C.N. au semnat Titlul de proprietate a deținătorului de teren pe numele lui Rusu Valeriu T., în care s-au introdus date denaturate precum că prin decizia Primăriei s.X nr. 11 din XXXXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat proprietate privată un teren agricol cu suprafața de 0,02 ha cu numărul cadastral X, înregistrat în aceiași zi la OCT Dubăsari cu nr. X.

La fel, Rusu Valeriu T., în complicitate cu Botnari Efmia și C.N., depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXXXX, fără acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet.G.A. Vasile, în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,1696 ha cu numărul cadastral X înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fașia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției „Apele Moldovei”.

Tot el, în complicitate cu Botnari Efmia și C.N., depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art. 2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXXXX, fără acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet. L.P. Nicolae, în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată teren pentru grădină cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fașia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei”.

Tot el, în complicitate cu Botnari Efmia și C.N., depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr. 91 din XXXXXXXXXXXX, acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet.C.N. S. în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprie privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fașia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei”.

C.N. S. activând în funcția de inginer cadastral al primăriei s. X r-nul Dubăsari din XXXXXXXXXXXX, prin înțelegere prealabilă și împreună cu primarul s. X Rusu Valeriu și secretarul Consiliului local X Botnari Efmia, a comis abuz de serviciu prin complicitate în următoarele circumstanțe.

La XXXXXXXXXXXX, C.N., în lipsa deciziei Consiliului local X r-nul Dubăsari în complicitate cu primarul s. X Rusu Valeriu și secretarul Consiliului local X Botnari Efmia, a semnat Titlul de proprietate a deținătorului de teren la rubrica "inginerul cadastral" pe numele lui Rusu Valeriu T., în care s-au introdus date denaturate precum că prin decizia Primăriei s. X nr.11 din XXXXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren agricol cu suprafața de 0,02 ha cu numărul cadastral X, înregistrat în aceiași zi la OCT Dubăsari cu nr.X.

La fel, C.N. S. în complicitate cu Botnari Efmia și Rusu Valeriu, depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr.91 dît05:04.2007, fără acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet.G.A. V., în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,1696 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fașia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei”.

Tot el, în complicitate cu Botnari Efmia și Rusu Valeriu, depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXXXX, fără acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet. L.P. N., în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s. X nr.11 din XXXXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fașia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei”.

Tot el, în complicitate cu Botnari Efmia și Rusu Valeriu, depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXXXX, fără acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet.C.N. S. în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fașia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei”.

Botnari Efmia M. activând în funcția de secretar al Consiliului local X, r-nul Dubăsari, având în virtutea prevederilor art.123 din Codul penal calitatea de persoană publică, căreia într-o organizație a administrației publice locale i se acordă anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor administrației publice, prin încălcarea prevederilor art.10 alin.(f) și art.16 a Legii nr. 768 din XXXXXXXXXXXX privind statutul alesului local, care-i obligă să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să fie demn de încrederea alegătorilor, contrar art.14 lit. d) și e) al Legii nr.436 din XXXXXXXXXXXX privind administrația publică locală care prevede că "consiliul local decide vânzarea, privatizarea, concesionarea sau darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului privat al satului (comuna), orașului (municipiului) după caz, în condițiile legii", precum și "decide atribuirea și propune schimbarea destinației terenurilor proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), prin înțelegere prealabilă și împreună cu primarul s.X, r-ul Dubăsari, Rusu Valeriu și inginerul cadastral C.N., a comis abuz de serviciu prin complicitate în următoarele circumstanțe.

La XXXXXXXXXXXX, Botnari Efmia, în lipsa deciziei Consiliului local X r-nul Dubăsari în complicitate cu primarul s. X Rusu Valeriu și inginerul cadastral C.N., a semnat Titlul de proprietate a deținătorului de teren la rubrica "secretarul" pe numele lui Rusu Valeriu T., în care s- au introdus date denaturate precum că prin decizia Primăriei s.X nr. 11 din XXXXXXXXXXXX acestuia s-a repartizat în proprietate privată un teren agricol cu suprafața de 0,02 ha cu numărul cadastral X, înregistrat în aceiași zi la OCT Dubăsari cu nr.X.

La fel, Botnari Efmia M. în complicitate cu Rusu Valeriu și C.N., depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXXXX, fără acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet.G.A. V., în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,1696 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fașia reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției „Apele Moldovei”.

Tot ea, în complicitate cu Rusu Valeriu și C.N., depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXXXX, fără acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet. L.P. N., în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădină cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest

pentru graana cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X, înregistrat la OCT Dubăsari la XXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în fișa reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei".

Tot ea, în complicitate cu Rusu Valeriu și C.N., depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin încălcarea art.2 și 4 al Legii nr.91 din XXXXXXXXXX, acordul Agenției "Apele Moldovei", la XXXXXXXXXX a semnat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet. C.N. S. în care au fost introduse date denaturate precum că prin decizia Primăriei s.X nr.11 din XXXXXXXXXX acestuia i s-a repartizat în proprietate privată un teren pentru grădina cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X, înregistrat OCT Dubăsari la XXXXXXXXXX. Conform schemei de amplasare în teritoriu, acest teren se află în reverană a râului Nistru, este proprietatea statului și se află în gestiunea Agenției "Apele Moldovei".

61. Astfel, Colegiul penal reține, că deși **inculpații Rusu Valeriu, Botnari Efmia și C.N.**, în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond, cât și în cadrul urmăririi penale nu au recunoscut vina în comiterea acțiunilor descrise în actul de învinuire, vina lui Rusu Valeriu, Botnari Efmia și C.N. de săvârșirea faptelor imputate, se dovedește integral și prin cummul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi:

Pe episodul comiterii de către Rusu Valeriu a infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(1¹) Cod penal

- **declarațiile părții vătămate Ș.M. P.**, care fiind audiată în ședința instanței de fond a declarat că pe Rusu Valeriu îl cunoaște pe linie de serviciu, pînă la conflict erau în relații obișnuite. La data de 15 decembrie 2012, împreună cu colega sa de serviciu B.L. s-au deplasat pe teritoriul primăriei X r-nul Dubăsari pentru efectuarea controalelor operative, la agenții economici care desfășoară activitatea de întreprinzător pe teritoriul primăriei, inclusiv și piața din s.X care activează numai sîmbăta. Aproximativ pe la orele 08:00 au ajuns pe teritoriul satului și au început controalele la piața din s.X. Au mers pe la fiecare cetățean care își desfășura activitatea pentru a verifica în baza căror acte acționează. Pe teritoriul pieței a fost întocmit un proces-verbal pentru desfășurarea activității ilicite, după care au ieșit din piață și pe marginea străzii au început să se apropie de fiecare cetățean care vindea marfă. S-au apropiat de un minibus alb care vindea pește în stare proaspătă, au întrebat prețul, după care, prezentîndu-se și arătînd legitimația de serviciu, au solicitat să li se prezinte actele în baza cărora activează. Vînzătorul a închis mașina și le-a invitat în fața mașinii pentru a le prezenta actele. Trecînd în fața mașinii acesta a încercat cumva să le înduplece ca să se înțeleagă, la care ea i-a spus să le prezinte actele și că nu merge nici o înțelegere. Deschizînd ușa mașinii acesta a luat o mapă neagră din mașină, în mapă erau anexate cîteva patente de întreprinzător, dar nu i-au fost prezentate. Ea a insistat să i se prezinte documente confirmative și l-a preîntîmpinat că în caz de neprezentare o să cheme polițistul de sector, însă acesta a refuzat să prezinte careva acte. Ea de pe telefonul ei mobil personal a format numărul de la unitatea de gardă de la IP Dubăsari, prezentîndu-se cine este, a solicitat să fie adus polițistul de sector în s.X, invocînd faptul că nu i se prezintă actele de activitate la solicitare. Persoana auzind că ea a sunat la poliție a solicitat să fie sunat primarul satului, la ce, cineva din mulțimea de oameni care erau acolo a spus că deja a fost sunat. După aceasta vînzătorul a dispărut, iar ele au rămas lângă mașină ca să aștepte polițistul. Sfînd lângă mașină, la un moment dat au auzit un strigăt din magazinul de alături. Toată lumea se îndreptă spre magazin să vadă ce se întîmplă, iar ele au rămas lângă mașină. La un moment au văzut că din magazin a ieșit vînzătorul de pește, fiind îmbrîncit de primarul, Rusu Valeriu. Magazinul are scări undeva de un metru și vînzătorul chiar a căzut jos. După care d-1 Rusu a sărit și el și iarăși a brîncit vînzătorul strigînd "cară-te de aici, cine ți-a permis să vii pe teritoriul satului?". Vînzătorul i-a spus că „dumneavoastră mă chemați și acuma mă alungați”. Rusu, apucîndu-l, l-a întrebat dacă nu el este de la fisc și vînzătorul i-a spus că nu. Atunci Rusu a întrebat cine este de la fisc. Cum erau în mijlocul mulțimii ea a ridicat mîna și a spus că ele sunt de la Inspectoratul fiscal. Rusu s-a întors spre dînsa și le-a apucat de mîna și a început să le îmbrîncească, iar ele alunecînd pe geață au ajuns în mijlocul străzii. Rusu Valeriu a început să le numească cu cuvinte foarte înjositoare, a spus că le va da foc la mașină și le va da jos dacă nu pleacă din sat, că o să fie spînzurate, că nu au dreptul să între în sat fără coordonarea lui. Respectiv, ele nu doreau să plece, deoarece nu era venit polițistul și ea cu lacrimi în ochi a mai sunat repetat la unitatea de gardă și a solicitat ca să vină cît mai urgent, așa și spunînd că deja le bat, leucid aici. După o perioadă de vreo 5 minute a intervenit și șoferul de la serviciu cu care au venit împreună încercînd să domolească situația și spunîndu-i lui Rusu să le lase în pace. D-lui striga în gura mare că e alesul satului, demnitarul și își apără cetățenii, însă nu știe de cine. Spunînd că ei, inspectorii fiscali sunt de vină că oamenii mor de foame, se spînzură, arătînd cu degetul la ele ca să înrăiască oamenii împotriva lor. Respectiv și cetățenii au început să strige la dînsa. Ea a fost îmbrîncită mai mult, deoarece încerca să ia mînele lui Rusu de pe dînsa, spunînd că nu are dreptul să puie mîna pe ea, încercînd să se apropie de mașina cu pește. După aceasta a venit polițistul de sector, d-1 C.V., undeva peste vreo 45 minute. Inspectorul de sector le-a rugat să meargă la birou ca să dea explicații și să povestească incidentul. Respectiv, au mers la sector și au depus plîngerii și mărturiile contra d-lui Rusu Valeriu, pentru că au fost îmbrîncite în fața întregului sat, le-a înjosit demnitatea de funcționar fiscal și ca persoană. După cele întîmplate Rusu Valeriu nu s-a apropiat de dînsa ca să-i ceară scuze. Mai mult ca atât, după incident întîlnindu-se pe colidorul Consiliului raional, iarăși a fost insultată, spunîndu-i-se că li se vor tăia picioarele dacă vor călca în s.X. Agenții economici din sat sunt atît de înrăiți, adică primarul i-a înrăit, că luna septembrie 2013 mergînd la controale operative agenții economici nu le prezintau documente deoarece primarul le-a spus să nu prezinte actele la control, fiindcă este o bandă care pur și simplu merge la control fără careva acte. Agenții economici i-i spun că ea este acea persoană căreia vara primarul făcuse scandal și gălăgie. După incident, peste o săptămînă, cam pe 22 decembrie 2012, a mers iarăși X la controale operative dat fiind faptul că primarul anterior le-a încurcat să-și efectueze atribuțiile de serviciu. Pe teritoriul satului au intrat în magazinul care îi aparține lui P.L.. Cît efectuau controlul a intrat primarul Rusu Valeriu, care a început iarăși să strige la dînsa și să le alunge, invocînd de ce au intrat iarăși în sat fără coordonare. După ce au ieșit din magazin, Rusu Valeriu le înșoțea la orice încăpere unde mergeau și le spunea vînzătoarelor ca să nu le prezinte nici un act și dacă le este a mîncă să-i cumpere și ele au fost nevoite să plece. Îndată după ce au dat mărturiile în biroul inspectorului au sunat șefa, M.S. și i-a povestit cazul, iar d-nei i-a spus că informează mai departe. În scurt timp d-na șefă a sunat-o și i-a spus că a sunat la șeful IP Dubăsari d-1 G. și pe șeful inspectoratului fiscal N.V.. Luni dimineața, pe data de 17 decembrie 2012, venind la serviciu, a informat-o pe adjunct C.C. și, respectiv, a sunat la IFPS, direcția securitate internă, a făcut o notă informativă în scris și a trimis la toate instanțele, precum și a depus o plîngere la IP Dubăsari. Cînd depus mărturiile la sectorist, Rusu Valeriu a mers cu dînsa și se ridea de ele în fața colaboratorilor poliției, avea un comportament batjocoritor. Activează în calitate de inspector la IF Dubăsari din a. 1998 întotdeauna s-a bucurat de stimă și respect de la persoanele care o înconjoară și de la agenții economici. Nu a fost supusă nici odată sancțiunilor disciplinare, mai mult ca atît are și diplome de la Inspectorii Fiscal de Stat. În jur de 3 săptămîni după incident era neom, cît și în ziua de azi nu-și poate veni în fire, a consumat și calmante, colegii au încercat să o consoleze. Pentru dînsa acest incident a rămas o pată, este o înjosire totală în fata la un sat întreg, de fiecare dată cînd îl vede pe Rusu are careva dereglări. De colega sa nu știe, însă de la dînsa Rusu Valeriu nu a încercat în tot acest rîstimp să-i ceară scuze. La întrebările adresate partea vătămată Ș.M. a mai concretizat că, în acea zi afară era foarte frig, totul în zăpadă și ger. Piața din s.X aparține GT „S. T.”. Ele au mers controale operative, nu la piață, dar la agenții economici care își desfășoară activitatea de întreprinzător teritoriul satului X, în baza deciziei de inițiere a controlului. În ziua concretă a avut decizia respectivă scrisă pe primăria X, adică se avea în vedere că pe teritoriul s.X. Deoarece controalele operative se fac inopinat, ele nu știau la ce agent o să intre, nu mergeau la un agent economic concret. Au avut împuternici de a verifica oricare agent economic, acesta reiese din decizia pe care o aveau cu ele. Cînd s-au apropiat de microbus, erau undeva vreo 25 de oameni, care au început a striga ca să-și ocupe rînd. Pînă a se apropia Rusu Valeriu de mulțime ei se comportau liniștit. La solicitarea ei a fost chemat polițistul de sector. I-a spus vînzătorului că dacă nu-i prezintă actele, atunci va chema polițistul de sector. La faza urmăririi penale a dat declarații similare cu acelea din ședință. Valeriu Rusu le-a apucat de haine, le-a întors și le îmbrîncea. Nu știe ce intenții avea Rusu Valeriu cînd le îmbrîncea, dar dorea ca ele să plece din sat. În momentul cînd s-a apropiat Rusu comportamentul mulțimii era agresiv față de ele. În acel moment ea nu auzea mulțimea, îl auzea numai pe Rusu Valeriu. Iar mulțimea doar striga ca să se care de acolo, "duceți-vă la parlamentari, la cei bogăți" etc. Rusu Valeriu a fost unica persoană care le-a îmbrîncit. Lumea a început să fie agresivă cînd a venit Rusu Valeriu și a început să o îmbrîncească. Pînă a se prezenta sectoristul ele nu au avut intenția de a părăsi locul. Deoarece Rusu le îmbrîncea, ele doreau să aștepte polițistul. Îmbrînceala a durat vreo 30 minute, iar șoferul s-a implicat atunci cînd a văzut că ea plîngea, nu avea voce. După intervenția șoferului d-1 Rusu a încetat acțiunile, deoarece peste 5 minute a apărut și polițistul. În prima declarație, într-un fel a vrut să apere polițistul și a spus că acesta a venit mai devreme, deoarece a înțeles că a fost și d-lui întrebat, dar astăzi spune așa cum a fost. În jurul de vreo 30 minute a durat îmbrînceala, iar șoferul s-a implicat cu vreo 10 minute înainte de a veni polițistul. Nu s-a adresat nici la un medic după incident, deoarece era sîmbătă și în general ea nu se adresează la medici, doar să fie ceva foarte grav. Nu a consultat nici un medic psiholog după incident, iar calmantele le-a administrat fără prescripția medicului timp de două luni. În urma acțiunilor lui Valeriu Rusu i s-a cauzat un prejudiciu moral. După incident a întocmit proces-verbal de sancționare pe agenții economici. Pînă la incident nu întîmpina careva probleme în timpul efectuării controalelor cu agenții economici, atît în s.X cît și în întregul raion. După incident a mai mers la control în s.X și în timpul controlului mergînd în mașina de serviciu tot în acel loc stătea microbusul cu pește, dar era închis. S-a coborît și a luat numărul de înmatriculare a minibusului, a sunat la polițist și i-a spus datele. Atunci în ziua de 15.12.12 nu a luat careva măsuri deoarece șoferul minibusului a plecat, iar ele au mers la sectorist. Pînă la data de 15.12.12 nu l-a văzut pe acel vînzător, iar după l-a întîlnit la IP Dubăsari. Nu a văzut ca vînzătorul de pește să-l telefoneze pe Rusu Valeriu (f.d.90-93, Vol.II);

- **declarațiile martorului S.I.C.** care fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond a explicat că este angajat la IFS Dubăsari în calitate de șofer, iar pe Ș.M. și B.L. le cunoaște, deoarece sunt kolege de lucru. Pe Rusu Valeriu îl cunoaște, rude nu sunt, sunt în relații obișnuite. La XXXXXXXXXX era o zi de sîmbătă și

împreună cu Ș.M. și B.L. au mers în s.X, r-nu Dubăsari. Ș. și B. au mers la piață, iar el a ieșit în drum și a auzit un strigăt "cine este de la Fisc" și s-a îndreptat spre direcția strigatului. Când a ajuns, a văzut că primarul le împingea pe gheață pe d-le Mariana și Lucia. El s-a apropiat de primar și i-a zis retoric cui trebuie circumstanțele. După ce a primit un răspuns să stea într-o parte și să nu se implice, el s-a dat la a parte și asistat la cele întâmplate. Primarul tot le mai împingea pe d-le Mariana și Lucia până a venit polițistul. Nu cunoaște de ce s-a iscat acest conflict între d-l primar și părțile vătămate. D-le Lucia și Mariana au venit în s.X la piață pentru control operativ, el ca șofer, iar ele ca specialiști. În afară de conflictul cu primarul nu a văzut dacă a mai fost cu cineva. După glas când a strigat "cine este de la Fisc", a înțeles că este primarul. D-na Mariana s-a prezentat că este de la Fisc, iar primarul se comporta violent cu doamnele, le îmbrâncea, striga la ele, nu ține minte dacă le numea cu cuvinte necenzurate. Oamenii care erau prezenți la fața locului au început să strige ca o să meargă să strice automobilul Fiscului, să-l întoarcă cu roțile în sus etc. Mulțimea prezintă și primarul față de d-le Lucia și Mariana aveau un comportament agresiv. A văzut că d-na Mariana a căzut în ghenunchi după ce primarul o împingea, dar nu a văzut ca primarul să o ajute să se ridice de jos, ci le ținea pe ambele de mână cu forța. Când a venit polițistul ei au mers în primărie și au scris lămurire. În acea zi se vindea pește în mașină albă în afara pieței lângă magazinul alimentar. El nu a văzut ca părțile vătămate să se apropie de acea mașină albă cu pește viu ca să facă control. În afară de strigătul "cine sunt de la Fisc" nu a auzit alte solicitări din partea primarului. Nu s-a implicat, deoarece s-a speriat de mulțimea care striga, în acea zi nu s-a mai făcut controlul de către părțile vătămate, deoarece după ce au scris lămuriri au plecat acasă. La întrebările adresate a mai concretizat că până la data conflictului i-1 cunoștea pe primarul Valeriu Rusu. Ș.M. și B.L. nu au intrat în incinta primăriei, ci imediat cum au ajuns, au intrat în piață. El când s-a apropiat, a văzut că primarul le ținea pe una de o mână și pe alta de o mână și le împingea spre primărie. Oamenii din mulțime nu îmbrânceau doamnele, doar comentau, unii râdeau, alții aveau un comportament agresiv. Explicația a fost scris de către inspector din cuvintele lui, el a citit-o și a semnat-o. Explicațiile de la pagina 27, Vol.I, scrisă de către inspector, este aceea care el a semnat-o. În afară de explicațiile de la pagina 27 nu a făcut alte explicații. Procesul-verbal de audiere a martorului din XXXXXXXXXX îi aparține lui, a fost la IP Dubăsari, unde un inspector îi dădea întrebări, iar el răspundea și la urmă a citit și a semnat. Nu poate spune ce intenții avea Rusu Valeriu față de doamnele Mariana și Lucia. Nu a fost influențat de nimeni, a declarat ceea ce a văzut (f.d.127-128, Vol.II);

- **declarațiile martorului C.V. V.** care fiind audiat în instanța de fond a declarat că, pe Rusu Valeriu îl cunoaște pe linie de serviciu, fiind șef de post a s.X, r-nul Dubăsari, nu sunt rude. Data conflictului nu o ține minte, însă cunoaște faptul că a avut loc un conflict între d-le M.Ș., L.B. și primarul s.X. Într-o zi de iarnă el a fost chemat la fața locului în piața din s.X. Inițial a fost sunat de către serviciul de gardă de la IP Dubăsari în privința unui conflict din piața s.X, iar în scurt timp a fost telefonat și de d-na Ș.M.. Când a fost apelat de către unitatea de gardă, i s-a comunicat că este un conflict între doi colaboratori fiscali și primarul și trebuie să se deplaseze la fața locului. S-a deplasat la fața locului cu automobilul personal, și anume, în afara pieței lângă magazin și acolo era multă lume. S-a apropiat de Ș.M. și B.L.. Când a ajuns la fața locului d-na Ș. era plînsă, i-a spus că a înghețat de frig și că a avut un conflict cu primarul Rusu Valeriu. În momentul când a ajuns la fața locului Rusu Valeriu nu era lângă Ma. și L., dar s-a apropiat pe parcurs. Părțile vătămate i-au spus că au avut un conflict cu primarul, detaliile nu le mai ține minte și el văzând că este frig și s-a adunat o mulțime de oameni, o parte din ei făcând glume chiar pe seama aceasta, le-a propus tuturor participanților la conflict să meargă la biroul de serviciu al lui, deoarece nu era departe. Până a ajunge la birou, Ș.M. i-a spus că primarul le-a numit cu cuvinte urite pe ambele. În birou a început discuția cu d-na Ș., care i-a comunicat că a venit la piață ca să facă control și un vânzător care comercializa pește a refuzat să prezinte actele. A dorit să se întoarcă la fața locului ca să cheme persoana respectivă, dar d-l S. i-a spus că el deja este plecat și posibil că tot d-l S. i-a dat și numerele de înmatriculare a automobilului. La fel d-na Ș. i-a spus că cineva din persoanele prezente de la fața locului, posibil chiar persoana care vindea pește, l-a chemat pe d-l primar. Ș.M. i-a lămurit că, atunci când s-a apropiat primarul, a întrebat cine le-a chemat și a apărut un conflict între ei și în timpul conflictului primarul le spunea expresii urite, apoi, din spusele ei, primarul ar fi îmbrâncit-o. D-na Șargu i-a mai spus că primarul i-a făcut obiecții de ce nu l-au preîntâmpinat și pe el în privința controlului. Rusu Valeriu practic a negat toate acuzațiile, că le-ar fi injurat, le-ar fi bruscat și a explicat că el nu le-a îmbrâncit, dar a dorit să le ea la braț pentru a merge la primărie. La întrebările adresate a mai explicat că, atunci când s-a apropiat la fața locului nu a simțit agresivitate, însă o femeie a reproșat că nu a avut posibilitatea să procure pește. După ce s-a apropiat d-l Rusu Valeriu el nu avea un comportament agresiv. Concretizează, când el s-a apropiat, d-na Ș. era cu ochii înlăcrămați, era în stare supărată și d-na Lucia la fel era într-o stare tristă. Când a primit apelul de la unitatea de gardă era în s.Holercani, s-a apropiat la fața locului undeva în 10-15 minute, afară era gheață, în aceeași zi a luat explicații de la primar, Ș.M., L.B. și S. I.. Explicațiile au fost scrise de dînsul. La toate patru persoane a luat explicații. Explicația primarului precis a scris-o de mână, iar a celorlalți posibil că și la calculator, dar nu mai ține minte. Fraza de la sfârșitul explicației „explicațiile sunt scrise din cuvintele mele” uneori o scrie el, uneori o scrie persoana audiată, totul depinde de persoana care este audiată. Fraza de la sfârșitul explicației „explicația din cuvintele mele este scriu clar și citită în glas, adăugiri nu am prin ce semnez” de la pagina 25-28 a fost scrisă de dînsul. A scris automat această frază ca să nu piardă timpul. Tot materialul care l-a acumulat, el l-a remis prin registrul nr.1 și după aceasta s-a ocupat organul urmărire penală. Posibil că înainte de a remite dosarul a mai luat explicații și de la alte persoane. Nu a întocmit personal nici un proces-verbal. Posibil că în acea zi sau târziu într-o discuție cu primarul i-a spus că în viziunea lui posibil că va fi tras la răspundere pentru huliganism nu prea grav și posibil că o să fie sancționat prin amendă, suma minimală fiind cel puțin 100 lei, dar careva decizie în acest sens el nu a luat. Nu a riscat să aplice sancțiunea contravenției deoarece nu era sigur că fapta nu întrunește semnele unei infracțiuni și a decis să remită materialele celor de la urmărirea penală (f.d. 130-131, Vol.II);

- **declarațiile martorului P.N.I.** care fiind audiată în ședința de judecată a instanței de fond a explicat că, pe Rusu Valeriu îl cunoaște fiind consăteni, rude nu sunt. Într-o lună de decembrie au venit la control două doamne, una din ele era Ș.M.. Controla o mașină care vindea pește lângă magazinul COOP care se află lângă piață. Șoferul mașinii care vindea pește a intrat în magazin. Șoferul era un bărbat tânăr. Peste ceva timp a apărut în magazin și primarul Valeriu Rusu. D-l Valeriu Rusu a început a striga la bărbatul acela și ea le-a spus iasă afară să se clarifice. D-l Rusu a ieșit cu bărbatul respectiv și ea a rămas în magazin. Rusu Valeriu vorbea cu bărbatul respectiv cu un ton mai ridicat. Din discuțiile lor a înțeles că bărbatul nu avea toate actele în regulă. Nu a sesizat cum Rusu Valeriu l-a identificat anume pe acel bărbat și s-a îndreptat spre el. Nu a auzit ca d-l Rusu să folosească cuvinte necenzurate în discuție cu bărbatul. D-l Rusu împreună bărbatul respectiv au ieșit din magazin, iar ea nu a ieșit în urma lor, deoarece avea cumpărători. Afară auzea gălăgie și se crea așa impresie că lumea se revolta. Ea a ieșit afară din magazin când era deja finisat și a văzut că d-na M.Ș. plîngea. Știa că Ș. și B. au venit la ei cu controlul. Afară era gălăgie și nu putea să identifice un glas anume. Ea nu a scris declarație la inspectoratul poliție. În acea zi nu l-a auzit pe primar să fi spus că la control să vină doar cu aprobarea lui, dar câteva zile din discuțiile sătenilor a înțeles că inspectorii fiscali li s-a spus să nu vină la control fără acordul primarului. Ea nu mai ține minte precis ce s-a întâmplat deoarece este bolnavă, mai uită cele întâmplate, dar la poliție nu a mințit. Ea personal nu a văzut conflictul. Pe Rusu Valeriu poate să-l caracterizeze fiind bun la suflet, neagresiv. Nu a auzit careva conflicte cu participarea lui (f.d.133, Vol.II);

- **declarațiile martorului S.P.A.** care fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond a explicat că, pe Rusu Valeriu îl cunoaște, rude nu sunt. Pe data de XXXXXXXXXX el era în piața din s.X, r-nul Dubăsari. A venit mașina care vindea pește și lumea dorea că cumpere pește. Tot acolo au venit două persoane și doreau să aresteze mașina, interzicând să vîndă pește. Între timp a apărut primarul și a întrebat la acele două persoane cine l-a permis interzicând vînzarea peștelui. Primarul a dorit să le ia cu binșorul pe domnișoare ca să discute în primărie. Primarul tot le ruga "haideți fetelor". Primarul nu vorbea cu cuvinte urite, nu le-a apucat de mîini, a vorbit politicos cu ele. Lumea se revolta și le spunea să le dea voie să cumpere pește. A auzit în mulțime fraze ca "să fie răsturnată mașina" inspectorilor, dar cine a spus nu știe. În acea zi și el a fost la piața pentru a cumpăra pește. Primarul s-a apriat de fetele inspectorii și a discutat cu ele și le-a invitat primărie pentru ca să le întrebe de ce au venit și cine le-a dat voie să strice piața. În timpul discuției nu prea a auzit ca doamnele să vorbească și nu a văzut ca ele să plîngă (f.d. 135, Vol.II);

- **declarațiile martorului I.S.I.** care fiind audiat în instanța de fond a explicat că, pe Rusu Valeriu îl cunoaște, rude nu sunt, dar sunt în relații bune. Pe data de XXXXXXXXXX a fost la piața în s.X, r-nul Dubăsari. La ei în sat în toată sîmbăta este zi de piață. Când era la piața au apărut două doamne și ele au început alunge vânzătorii și din această cauză se termina piața. Primarul, când a venit, le-a invitat să mergă cu el la primărie, iar peste vreo 15 minute primarul le-a constrîns să meargă. Nu a auzit ca primarul să strige la ele cu cuvinte urite, nu a văzut ca primarul să le ia de mînă pe acele doamne. Când el s-a pornit spre casă a venit poliția. Nu a văzut ca să plîngă cele două doamne. Lumea din jur strigau la acele doamne că au stricat piața. Lumea care era striga să lese să vîndă producția, deoarece oamenii aveau nevoie. A auzit din mulțime îndemnarea de a răsturna mașina, dar nu a văzut cine. Rusu Valeriu este caracterizat pozitiv și nu a auzit ca acesta să fie implicat într-un conflict. A înțeles că cele două doamne au venit cu controlul la piață, dar nu poate spune de ce ele nu dădeau voie să vîndă pește. Era gălăgie, dar vorbe urite nu se spuneau. Primarul a venit la locul incidentului, fiindcă l-a sunat cineva, dar nu știe cine. Primarul s-a prezentat și a lut fetele în niște și a plecat la primărie, iar gălăgia deja nu mai era. Din momenul când a venit Rusu și s-a împraștiat lumea a trecut 15 minute. Concretizează că primarul cu fetele deodată a plecat la primărie. Când a plecat primarul cu fetele la primărie el nu a văzut să vină vre-un polițist. La ședința precedentă el a venit împreună cu primarul la judecată, dar când a dicutat cu primarul prima dată despre cazul dat nu țin minte (f.d. 137, Vol.II);

- procesul-verbal de ridicare din 21 august 2013 împreună cu copiile autentificate din registrul nr.1 "de evidență a înștiințărilor referitoare la infracțiuni" pe 7 file și din registrul nr.2 "de evidență a înștiințărilor referitoare la infracțiuni și incidente" (f.d. 171-181, Vol.I);

- procesul-verbal de examinare a documentelor din 21 august 2013 (f.d. 182-183, Vol.I);

- ordonanță de pornire a urmăririi penale din 26 decembrie 2012 (f.d.1, Vol.I);

- ordonanță de transmitere a cauzei penale după competență (f.d.3, Vol.I);

- ordonanța de transmitere a cauzei penale după competența (f.d.5, Vol.I);
- ordonanță privind crearea grupului de urmărire penală din 22 februarie 2013 (f.d.6, Vol.I);
- plângerea lui B.L. (f.d. 14, Vol.I);
- decizie privind inițierea controlului fiscal nr.952 din 14 decembrie 2012 în cadrul Primăriei s.X pentru perioada XXXXXXXXXX - XXXXXXXXXX (f.d.44, Vol.I);
- proces-verbal cu privire la contravenție din XXXXXXXXXX (f.d.45);
- act de control al IFS Dubăsari din 15 decembrie 2012 (f.d.46, Vol.I);
- citație din 15 aprilie 2013 expediată prin fax în adresa lui Rusu Valeriu (f.d.83, Vol.I);
- citație din 16 aprilie 2013 înmînată personal lui Rusu Valeriu pentru a se prezenta pe XXXXXXXXXX (f.d.84, Vol.I);

***Pe episodul comiterii de către Rusu Valeriu a infracțiunii
prevăzute de art.42, 327 alin.(2) lit. b) și art.42, 328 alin.(3)lit. b) Cod penal***

de către C.N. a infracțiunii prevăzute de art.42, 327 alin.(1) și art.42, 328 alin.(1) Cod penal

De ctre Botnari Efmia a infracțiunii prevăzute de art.42, 327 alin.(1) și art.42, 328 alin.(1) Cod penal

- ***declarațiile reprezentantului părții vătămate Agenția "Apele Moldovei", C.V.***, în instanța de fond a declarat că, este șeful secției juridice a Agenției Apele Moldovei. Prin decizia s.X s-au înstrăinat 3 terenuri care fac parte din proprietatea statului, iar, conform legii, proprietatea publică a statului poate fi dată numai în arendă. Respectiv, Agenția Apele Moldovei consideră că Titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren de către Primăria s.X au fost eliberate cu încălcarea art.1 al Legii nr.91 privind delimitarea terenurilor proprietate publică a statului, iar conform art.2 al aceleiași Legi se consideră nule de la momentul emiterii. Din aceste considerente roagă instanța de judecată să admită acțiunea civilă înaintată de Agenția Apele Moldovei și să declare nulitatea absolută a următoarelor acte juridice: titlu de autentificare a dreptului deținător de teren pe numele lui G.A. V., L.P. N. și C.N. S.. La întrebările adresate a concretizat că, Agenția Apele Moldovei a fost informată despre încălcarea legislației de către CNA. în adresa Primăriei s.X nu au expediat solicitări. Conform Legi nr.440 privind zonelor de protecție pe râul Nistru, fără a se emite alte acte juridice, terenurile din fișa reverană a bazinelor acvatice nu pot fi folosite în alte scopuri decât în scopul de a proteja bazinele acvatice respective. Afi timp cit aceste terenuri sunt în proprietatea statului, Primăria s.X nu are dreptul să decidă asupra înstrăinării sau darea lor în arendă. Transmiterea terenului de pământ din proprietatea statului în proprietatea autorității publice locale este posibilă doar numai cu respectarea prevederilor legale privind delimitarea terenurilor proprietate publică prin hotărâre de Guvern, cu acordul consiliului raional. în cazul de față primăria s.X nu a respectat această decizie. Deoarece conform Legii apelor, gestionarea terenurilor, fondurilor apelor, este în competența organului central de specialitate, care este Agenția Apele Moldovei, orice decizie urmează să fie coordonată cu organul care administrează proprietatea statului. Sunt posibile adresări a autorităților publice locale prin care se coordonează dreptul de folosință asupra acestor terenuri, numai în scopuri de a îmbunătăți starea bazinului acvatic. Agenția Apele Moldovei în acest caz urmărește un singur scop de a întoarce terenurile de pământ în proprietatea statului. Ei nu au prejudicii materiale concrete și efective. De aceea nu au nici pretenții de ordin material. Sustragerea terenului de pământ din proprietatea statului în proprietate privată o consideră ca un prejudiciu, o daună care trebuie reparată. Delimitarea terenurilor este pusă în sarcina Agenției relațiilor funciare și cadastru. în a.2004 Agenția a efectuat înregistrare masivă a terenurilor de pământ și în rezultat toate terenurile de pământ care conform legii reprezintă fișa riverană de protecție a bazinelor acvatice, au fost trecute în evidență ca terenuri din fondul apelor, proprietate a Republicii Moldova, sau în unele cazuri a autorității publice locale. Este corect de spus că necăutând la această delimitare, fiecare teren ar trebui să fie format ca bun imobil și întocmit dosarul cadastral, dar acesta reprezintă un volum de lucru foarte mare, care costă milioane de lei, iar Agenția Apele Moldovei nu dispune de aceste mijloace și la moment nu sunt formate dosare cadastrale pe toate terenurile din fondul apelor, dar aceasta nu îngrădește în nici un fel dreptul de proprietate al statului asupra acestor terenuri. Terenurile date erau înregistrate în fondul de proprietate a statului. Schema la care s-a făcut referire reprezintă o schema informației de pe geoportal.md. Pentru ei datele din schemă sunt date oficiale, pe care nu le pun la îndoială. Fișa este stabilită de lege și este pentru toată lungimea râului. În cazul depistării unor terenuri înregistrate în proprietatea cetățenilor până la a.2000, care se află în zona de protecție a râului, oricum nu se aplică termenul de prescripție privind recunoașterea nulității absolute. El a studiat portalul „geoportal.md”. Nu cunoaște și nu a făcut investigații despre alte loturi. Careva acțiune în procedură civilă Agenția nu a înaintat. Se bazează numai pe documente, iar în fața locului nu a fost (f.d.4-5, Vol.V);

- ***declarațiile reprezentantului părții vătămate Consiliul local X, I.S.V.***, în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că pe Rusu Valeriu, C.N. și Botnari Efmia îi cunoaște, rude nu sunt, sunt în relații obișnuite. Activează în cadrul consiliului local X al patrulăa mandat și cunoaște fondul cauzei în linii generale. Cauza dată o cunoaște și poate spune că retranslatorul care a fost instalat pe un teren agricol deasupra satului este situat în unul din cele 5 fișii de terenuri arabile ale satului, unde se repartizează anual prin rotație cotele mici ale majorității sătenilor. Terenul despre care e vorba are o formă triunghiulară și instalația dată este amplasată în unghiul depărtat de la trasa centrală. Acest loc este în imediată apropiere a carierei de piatră. Adesea acest teren, care foarte rău rodește, era lăsat pârloagă. Din câte cunoaște, primarul Rusu Valeu a împrumutat, a cumpărat doi ari de pământ de la cumnata sa R.L. pe care prin urmare le-a oferit acestei companii pentru instalație. Deci aceasta este proprietate proprie a lui R.L., dar cum s-au înțeles ei între dinșii el nu știe. A fost procurat cu scopul ca să-i acorde terenul firmei pentru a monta retranslatorul. Concretizează că acel teren a lui Lidia Rusu putea fi în folosință provizorie în acel an, dar nu în proprietatea ei privată. Consideră că nu are cunoștințe necesare pentru a face o apereie corectă în privința faptului dacă posesorul provizoriu a unui teren îl poate sau nu vinde unei alte persoane. Nu cunoaște dacă au fost careva litigii anterioare transiterii terenului pentru construcții. Posibil că nu a fost prejudiciate interesele comunității deoarece terenul este a persoanei. Nu cunoaște cum terenul, care la un moment dat a aparținut lui R.L. și care este amplasat în zona terenurilor predinate pentru folosința anuală prin repartiții a tuturor membrilor comunității, a devenit proprietatea lui R.L.. Alte cazuri similare cînd vreun teren amplasat în zona destinată folosinței în calitate de cotă mică se devină proprietate privată altor cetățeni nu cunoaște. La întrebările adresate a concretizat că nu poate spune în ce calitate Rusu Valeriu a încheiat contractul cu compania Orange și Moldcell. Nu cunoaște cum se numește antreprenorul care a construit tumul pentru telefonie mobilă. Nu ține minte ca să se fi discutat la consiliu această întrebare. Decide consiliul privind atribuirea terenului, dar din câte își dă seama această decizie de repartizare a terenului este legală. Nu-și aduce aminte de decizia nr. 11 din XXXXXXXXXX. Nu cunoaște dacă există harta cadastrală a satului, din câte cunoaște din 1992 și până în prezent au fost cazuri cînd cetățenii, cum ar fi S.A.A., N. M. N., s-au adresat pentru atribuirea în natură a cotelor. Cu privire atribuirea în natură a cotelor nu cunoaște dacă au fost cotele mici sau și cele mari. Decizia cu privire atribuirea în natură le lua consiliul în baza documentelor pregătite de comisia funciară. El, cota mare, ca efect al programului "Pământ", a primit-o în natură, tot atunci primind și toate documentele împroprietărire, cum ar fi: titlu de autentificare. Eliberarea titlurilor în acel moment era o practică obișnuită și nu o excepție. Nu cunoaște dacă este vreo decizie a consiliului local cu privire la stabilirea hotarelor terenurilor folosite ca cotă mică. Prin cota mică are în vedere grădini care se repartizează la fiecare familie dependentă de numărul membrilor, iar cota mare reprezintă terenurile fostului colhoz conform legislației Cota mică s-a stabilit ca suprafața ce urmează a fi stabilită fiecărui cetățean, dar nu s-a repartizat concret natură. Modul de folosință a terenului predinastat pentru cote mici se stabilește anual prin rotații. Modul de atribuire în baza rotației o stabilește liderul S. T. și inginerul cadastral C.N.. Aceste două persoane decid în privința întregului masiv care reprezintă cota mică. Ceilalți li primesc cotele situate la periferia terenurilor date. În procesul de împărțire a cotelor în baza rotațiilor consiliul local nu se implică. Consiliul local nu define informația cu privire la repartizarea concretă cotelor mici. Tot ce e posibil că R.L. putea să dețină cota sa în cadrul masivului unde sunt amplasate antenele. În dosar, Volumul I, f.d.245-246, frazele sunt scrise din cuvintele lui și este semnată de dînsul. Procesul verbal a fost scris din cuvintele lui, dar el nu putea să spună frazele cu privire la prejudiciul cuantumului acestuia. A participat la ședința consiliului prin care s-a decis desemnarea lui în calitate reprezentant al acestuia în calitate de parte vătămată. Sarcina lui e să apere interesele satului. În cadrul ședinței nu s-a discutat faptul dacă au fost sau nu cauzate careva prejudicii intereselor satului, dar a împuternicit să reprezinte interesele consiliului satului X. În dosar, Volumul I, f.d.242-243, actele date el le-a semnat. Conținutul ordonanței de la f.242-243 este scris de anchetator, el doar a semnat. În cadrul ședințelor consiliului nu s-a discutat problema cu privire la careva prejudicii ca comunității, nici până la prezentarea lui la CNA, nici după. Nu a comunicat ofițerului de urmărire penală că nu poate scri și citi fără ochelari. La momentul cînd a semnat actul nu a avut careva obiecții față conținutul acestuia. Nu cunoaște ca terenurile care fac parte din cotele mici să fie în folosință sau proprietatea agenției Apele Moldovei. Problema cu privire la divizarea cotei mici între membrii unei familiei o hotărăște inginerul cadastral. Nu cunoaște care este procedura în cazul în care un cetățean a satului vrea să transmită cota sa unui alt cetățean. Consideră că terenurile pe care sunt amplasate cotele mici nu sunt terenuri publice ci private. Dacă terenul este public, decizia de retribuire în natură o ia consiliul, dacă este privat consiliul nu se implică. Și decizia cu privire la atribuire în natură a terenurilor private o ia inginerul cadastral în listelor de la primărie. În s.X înregistrarea în natură masivă a cotelor mici nu a avut loc. În s.X sunt multe gospodării, care sunt amplasate pe malul Nistrului. Aceste gospodării sunt proprietate privată a omului. Nu ține minte să fi fost

cazuri cînd la primărie să se adreseze cineva cu cerere de atribuire în proprietate privată a cotei mici. Nu poate face diferența dintre transmiterea în folosință și transmiterea în proprietate privată. Nu cunoaște cine răspunde de atribuire a terenurilor cînd cineva solicită în proprietate privată cota mică. Nu cunoaște ce înseamnă juridic proprietate privată. La ședințele consiliului în care s-a pus în discuție repartizarea terenurilor în proprietate privată a participat. Nu cunoaște dacă există plan general urbanistic de dezvoltare a localității. Nu cunoaște despre careva listă a terenurilor localității. Concretizează, că inginerul cadastral nu poate lua decizii cu privire la atribuirea în proprietate privată a terenurilor, el poate face doar măsurări (f.d.31-33, Vol.V);

- **declarațiile martorului G.A. V.** care fiind audiat în instanța de fond a declarat că, pe Rusu Valeriu, C.N. și Botnari Efmia îi cunoaște, rude nu sunt, sunt în relații bune. Cunoaște fondul cauzei, fiind audiat la organul de urmărire penală. Undeva prin anul 2004-2005 a fost ales Rusu Valeriu în calitate de primar. Cunoaște că persoanele date sunt învinuite de faptul că nu corect i-au atribuit terenul și că acesta aparține întreprinderii Apele Moldovei. Este vorba despre terenul cu nr.cadastral X cu suprafața de 0,1696 ha, care este amplasat în s.X, r-nul Dubăsari, vizavi de terenul ce-i aparține pentru construcția casei. Trînd în localitatea X, s-a adresat vecinului său T.R. referitor la faptul dacă el deține teren sub grădini undeva prin apropiere. Acesta i-a răspuns afirmativ și el s-a adresat primarului Rusu Valeriu și inginerului cadastral C.N. să i se atribuie terenul cu destinația grădini, pe care l-a primit de la mama sa, conform Titlului provizoriu. A primit un aviz pozitiv că i se atribuie acești 17 ari și s-a adresat la Oficiul Cadastral pentru a-l înregistra și a primi titlu de proprietate. A primit titlul de proprietate la 28 august 2010 și l-a înregistrat la OCT. La întrebările adresate a concretizat că, nu ține minte prin ce act a fost eliberat acel aviz pozitiv. Avea titlu provizoriu de la mama sa G.L.. Mama sa, ca și ceilalți cetățeni avea titlu provizoriu asupra terenurilor grădini, fără a fi delimitată în natură amplasarea acestuia. El a solicitat prin cerere ca să i se dea terenul în natură, cota mică, care era a mamei sale. Terenul dat nu avea număr cadastral. După ce a acumulat toate documentele, au venit cei de la Oficiul Cadastral împreună cu C.N., au efectuat măsurările, a achitat banii la bancă și apoi a primit titlul de autentificare de la Cadastru. De la Cadastru a primit corpul titlului după aceasta a mers la primărie pentru a fi puse toate iscăliturile de persoanele responsabile. Destinația terenului respectiv a fost grădini. La urmărirea penală ofițerul l-a întrebat de ce în Titlul provizoriu eliberat în baza deciziei nr.11 din 1992 figurează el, deși la acea perioadă avea doar 13 ani, dar a răspuns că nu știe. Pentru a obține semnăturile pe titlu a mers la fiecare persoană în parte, avînd pachetul de documente necesare de la Cadastru. Decizia primăriei din a. 1992 nr.11 nu a văzut-o niciodată. Nu ține minte ce acte concrete i s-au cerut la OCT. Din cîte înțelege el, terenul se află în extravilanul satului. Mai activează și ca consilier local, dar de cînd activează nu cunoaște despre cazuri cînd cetățenii să se adreseze cu cereri de atribuire în natură a cotei. În calitate de consilier nu a participat la adoptarea vreunei decizii de stabilire a modului de folosință a cotelor în baza sistemului de rotație. Mama lui participa în acest sistem de rotație. La moment frații lui nu au titlu așa cum are el. În 1992 era membru al familiei, la fel ca și mama lui. Cotele părinților atribuite provizoriu în a. 1992 erau și cotele lor ca copii. Din toată suprafața terenurilor atribuite mamei, ea i-a dat cota care după părerea ei îi aparține lui, după consultări cu frații mai mari care nu pretindeau la așa teren. Cînd s-a adresat la OCT, toate documentele solicitate de ei el le-a prezentat. S-a adresat la vecinul T., fiindcă în sat circula un zvon precum că grădinele se atribuie persoanelor în preajma locurilor unde au gospodării și acesta i-a spus că deja are titlu pe terenul grădini, acest teren este situat în fața gospodării lui. În acea fișie mai sunt loturi de teren. După ce a fost chemat la CNA, s-a adresat la inginerul cadastral pentru ca să-i explice modul cum vecinii și-au înregistrat dreptul asupra terenurilor, la ce acesta i-a spus că tot în baza deciziei nr.11 din 12 noiembrie 1992. S-a adresat cu o plîngere la CNA pe faptul că în privința vecinilor săi, fiind condiții similare, nu s-a încercat dosar penal și a primit un răspuns de la CNA în care se indică că ei nu văd motive pentru a începe careva investigații și au încetat cazul. Cunoaște că în fișia respectivă au fost distribuite terenuri de către alți primari. Cunoaște că unele din acele terenuri au fost împărțite rudelor foștilor primari, la concret ginerului fostului primar S.T.. În fișia din apropierea r.Nistru mai dețin terenuri următoarele rude ale fostului primar, T.R. și Ilev Petru. A se adresa la CNA l-a determinat grija pentru viitorul bunului, reieșind din faptul că terenul aparține Apele Moldovei. Cînd a scris demersul la CNA, s-a bazat pe presupuneri, fără a avea careva acte, documente, în acest sens. Consideră că este în relații bune cu d-l T.S.. Este concurentul lui în domeniul agriculturii, între ei sunt relații profesionale, dar din spusele altor persoane cunoaște că Terenti îl vorbește de răn, considerînd că răfuială este din partea lui S.T.. Cînd a fost perfectat planul cadastral al terenului, OCT nu i-a comunicat că terenul se află în fișia rivirană. Nu s-a solicitat careva acord a Agenției Apele Moldovei pentru a se perfecta drepturile de proprietate. Ca și ceilalți consăteni cunoaște că grădinele se întind pînă la zona pe unde se întind loturile de casă, că acolo se cultivă porumb. Cînd s-a adresat la primărie pentru perfectarea documentelor, avea titlu provizoriu pe numele său. Titlu provizoriu pe numele lui a fost obținut în baza titlului provizoriu a mamei sale. Titlul provizoriu a mamei a fost întocmit undeva prin a.2007, după moartea tatălui lui. Lîngă terenul lui în partea dreaptă a mai fost atribuit teren încă la 2 persoane. Nu cunoaște dacă hotarul dintre terenul lui, care era cel din pa stîngă reprezintă liniile de separare a zonelor cadastrale, sau dacă cele 2 loturi se află în intravilanul extravilanul localității. Gospodării pe malul Nistrului sunt, dar nu cunoaște dacă aceste gospodării se în intravilan sau extravilanul satului. Atunci cînd r.Nistru e în starea sa normală distanța dintre teren hotarul rîului este de vre-o 20-30 m. Nu cunoaște dacă în localitatea lor există vreun plan general dezvoltare urbanistică (f.d.35-37, Vol.V);

- **declarațiile martorului T.S.** care fiind audiat în ședința de fond a declarat că, îi cunoaște pe Rusu Valeriu, C.N. și Botnari Efmia, nu este rudă cu acestea și sunt în relații obișnuite. Pe Rusu Valeriu îl cunoaște un timp mai îndelungat, dar mai aproape îl cunoaște de cînd acesta a devenit primar în a.2007. în prezent Rusu Valeriu este primar în s.X, r-nul Dubăsari. Cunoaște că în a. 1992 Rusu Valeriu nu locuia sat, venea în oșpeție la părinți, dar locuia în or. Chișinău, însă nu cunoaște cu ce se ocupa. În a.1992 primar în s.X era S.S.. În a.2013 a fost înaintat demers la procuratura r-nului Dubăsari privind atribuirea unor sectoare de teren în proprietate privată. Era vorba despre primarul s.X, Rusu Valeriu, precum că și-a atribuit în proprietate privată 0,02 ha de teren dintru-un teren arabil pe care prelucra el și atribuirea a trei terenuri de pămînt din extravilanul satului lui G.A. - 0,16 ha, lui C.N. - 0,10 ha și lui L.P. - 0,10 ha, care pînă în anul 2013 pe aceste sectoare nu era nimic, avînd în vedere că primăria nu avea voie să repartizeze loturi în fișia de protecție a rîului Nistru. Aceste circumstanțe le-a aflat de la locuitorii satului și el personal a văzut că pe lotul de 2 ari se construiește antenă a telefoniei mobile, iar referitor la cele 3 loturi de pe malul r.Nistru a aflat de la cetățenii care locuiesc prin apropiere. Și în prezent și în a.2013 era conducător al gospodăriei agricole, iar consilier local și raional este din a.2011 pînă în prezent. A constatat că chestiunea cu atribuirea terenurilor nu s-a precăutat la ședința consiliului și s-au atribuit terenuri fără să fie adoptată o hotărîre la ședința consiliul local X. A mai stabilit că au fost întocmite niște Titluri de proprietate în baza deciziei consiliul local din a. 1992 nr.11, dar și atunci el era consilier și a participat la procesul de privatizare care a avut loc în a. 1992. Văzînd aceste Titluri întocmite în a.2010, a constatat abuz de serviciu, lucru necorespunzător contrar legislației. Rusu Valeriu și-a atribuit cei 2 ari de teren nelegitim, fiindcă el niciodată nu a deținut acest teren. El a încălcat legislația prin faptul că personal și-a atribuit teren, fără a fi precăutat la consiliul local, pe care ulterior l-a realizat unei companii de telefonie, deoarece pe terenul dat se află antena companiei de telefonie mobilă Orange sau Moldcell. Nu putea Rusu Valeriu singur să-i atribuie teren, obligatoriu trebuia să fie decizia Consiliului. Titlurile care se întocmesc se semnează de către primarul satului, inginerul cadastral și secretarul primăriei. Titlul de proprietate a fost semnat de primarul Rusu Valeriu, inginerul cadastral C.N. și secretarul Botnari Efmia. C.N. s-a folosit și el moment și a beneficiat și el de un teren pe malul r.Nistru. În cazul lui C.N. nu s-a respectat legalitatea de atribuire a terenului, adică să fie aprobat de consiliul local X. În prezent a terenuri se folosesc și se prelucurează de C.N., G. și L.. Și în aceste 3 cazuri Titlurile fost semnate de Rusu Valeriu, C.N. și Botnari Efmia. Cînd a întocmit demersul la procuratură nu a văzut Decizia nr.11 din a. 1992, dar consideră că ar trebui să se păstreze în arhivă. În a. 1992 Rusu Valeriu nici nu era în sat, iar ceilalți 3 beneficiari de terenuri C.N., G. și L. erau copii și nu puteau să beneficieze de terenurile menționate prin Decizia dată. În cadrul primăriei și în cadrul consiliului raional există o hartă unde sunt delimitate hotarele protecție a r.Nistru. În limita hotarelor de protecție a apelor nu este valabilă atribuirea acestor terenuri proprietate. R.L. de care s-a menționat este profesoară la gimnaziul din localitate și este cumnata lui Rusu Valeriu. Nu cunoaște dacă aceasta a beneficiat de careva terenuri în proprietate, dar terenul pe este amplasată antena telefoniei mobile nu aparținea lui R.L.. Nici pînă la adresarea la procuratură, nici după, la ședințele consiliului local nu a fost precăutată întrebarea cu repartizarea terenurilor. Terenurile situate în fișia de protecție a apelor care au fost repartizate ilegal de Rusu Valeriu erau în gestiunea administrației publice locale. În opinia lui motivul atribuirii terenurilor date ar fi abuzul de serviciu al primarului, iar ceilalți, Crețu și Botnari, crede că au fost impuși sau rugați de a semna documentele respective, crezînd că nu vor fi trași la careva răspundere pentru punerea semnăturilor pe documentele false. La întrebările adresate a concretizat că, a activat în perioada 2003-2007 în calitate de primar în s.X, r-nul Dubăsari, iar ca consilier local a fost în a. 1992 și din a.2011 pînă în prezent. Probabil că a participat și la adoptarea deciziei nr.11 din a.1992. Cunoaște așa persoană ca T.R. și că cota mică a acestuia este amplasată în dreptul casei de locuit și intră în intravilanul satului. Terenul lui G. se află în extravilanul satului X și presupune că hotarul intravilanului se termină anume la gospodăria lui G. Nu cunoaște dacă există vreoa decizie a consiliului de repartizare a cotei mici lui T. și nu cunoaște care a fost calculul de atribuire a suprafeței de 24 ari. Nu cunoaște dacă în a. 1992 T. era inclus în lista de atribuire a Titlului provizoriu. Cunoaște că este harta cadastrală care delimitează fișia de protecție a r.Nistru și terenurile satului, dar nu cunoaște în baza căror acte normative a fost întocmită. Lucrări în natură de delimitare nu au fost făcute. Cînd a scris plîngere la procuratură a consultat la raion harta cadastrală. Nu ține minte la cine concret a vizualizat această hartă. Măsurările pe teren le face inginerul cadastral, în baza cererii persoanei de stabilire a terenului în natură. Suprafața de prelucrare a cotelor oamenilor se stabilește în natură de lideri în baza cererilor depuse de cotași la ei. Pentru cota mică a lui R.L. prestează servicii. Nu cunoaște dacă în a.2011 cota mică a lui R.L. era repartizată în masivul unde a fost construită antena. Pentru a delimita cota de suprafețele de teren de prelucrare, R.L. trebuia să-i aducă la cunoștință lui ca administrator. El personal nu a primit de la careva rude 5 ari de teren. Fiicei sale în drept cu lotul casei i-a fost repartizată și cota mică, dar nu în perioada cînd el a fost primar și nu cunoaște dacă s-a făcut prin decizia consiliului sau decizia primarului (f.d.97-101. Vol.V):

- **declarațiile martorului T. V.** fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că, pe Rusu Valeriu îl cunoaște, nu sunt rude, dar sunt cumetri, iar relațiile între ei sunt normale. El a activat și în prezent activează ca consilier local. În cadrul unei ședințe a consiliului local, primarul Rusu Valeriu le-a explicat că compania Moldcell solicită un teren de 0,02 ha pentru construcția unui retranslator (unei antene). Majoritatea consilierilor au fost de acord pentru a îmbunătăți serviciile de telefonie. Terenul s-a solicitat de a fi cumpărat din terenul public a s.X. Careva acțiuni legate de instrăinarea terenului cu implicarea lor nu au fost făcute, însă ulterior au aflat că tranzacția a fost făcută. În cadrul unei ședințe au ridicat această întrebare cum a avut loc tranzacția, însă primarul Rusu Valeriu le-a explicat că tranzacția nu a efectuat-o el, dar cumnata lui R.L. și nu cunoaște detaliile. R.L. a refuzat de a spune că tranzacția a efectuat-o ea, iar din spusele altor persoane cunoaște că R.L. s-ar fi refuzat de tranzacția dată. În cazul dat la mai mulți consilieri locali au apărut suspiciuni și au făcut o interpelare către secretara primăriei Botnari Efimia. Au primit răspuns că compania Moldcell a refuzat să cumpere teren de la primărie, dorind să încheie tranzacție cu o persoană fizică. La o ședință a consiliului S.S. I-a învinuit pe primar că și-a atribuit terenul ilegal și l-a vândut cu 25 000 lei, la ce Rusu i-a răspuns că l-a vândut cu 20 000 lei. Astfel, ei l-au suspectat pe primarul Rusu Valeriu de depășirea atribuțiilor de serviciu. Terenul pe care Rusu l-a vândut se află în extravilanul satului și constituie cotă mică și acest teren se mărginește cu terenurile destinate cotei mici. Cunoaște că pe acest teren de 2 ari s-a făcut Titlu în baza unei decizii din a. 1992. Despre Decizia din a. 1992 el cunoaște din Titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren, dar personal nu a văzut-o. Prin pflingerea care au depus-o la Procuratura r-nului Dubăsari ei au dorit să afle cât de legal a acționat Rusu Valeriu la instrăinarea terenului. Pe cîmpul unde este situat acest teren, a fost atribuit în natură doar terenul lui Rusu Valeriu, în rest persoanelor care doresc să-și perfecteze Titlurile pe cote mici, li se repartizează în alt cîmp. În acest caz oamenilor li se acordă cota mică într-un cîmp situat în preajma satului, lângă stația de pompare. Din câte cunoaște, de atribuirea în natură se ocupă primarul cu inginerul cadastral, fără implicarea consiliului. În perioada a. 1992, cînd se repartiza cota mică, Rusu Valeriu nu locuia pe teritoriul s.X, deaceia acesta nu putea primi cota mică. Mama acestuia avea dreptul de a deține cota mică, dar nu cunoaște dacă această cotă i-a revenit lui Rusu Valeriu personal ca făcînd parte din lista întocmită în a. 1992 sau prin moștenire de la părinți. În a. 1992 el a fost bursier în gospodărie și lui i-a fost repartizată cota mare, apoi i s-a atribuit teren agricol și un teren pentru construcția casei și ca rezultat a primit și cota mică. Pe cota mică, care constituie 30 ari, el deține Titlu provizoriu. Titlu l-a primit cînd Rusu Valeriu era primar. Terenul îl deține din a. 1990. Toți proprietarii șirului de gospodărie situate în preajma r.Nistru au primit cota mică în dreptul casei lor și el personal în a.2011 și-a întărit terenul după dînsul. Cunoaște că în același șir de gospodărie lui Gondiu i-a fost repartizat loc pentru construcția casei. Careva construcție pe acest teren Gondiu nu a efectuat, dar în dreptul celui teren lui Gondiu i s-a repartizat mică. Cunoaște din harta cadastrală că lui G. A., Crețu N. și L.P. le-au fost repartizate teren cota mică în zona de protecție a r.Nistru. Cineva le-a spus că terenurile date sunt în zona de protecție, cum trece hotarul el nu cunoaște. La întrebările adresate a concretizat că, în perioada obișnuită, distanța de la r.Nistru și pînă la mică este undeva de 50 m. Nu cunoaște dacă este vreo decizie a consiliului cu privire la amplasarea mică la atribuirea în natură. Nu ține minte dacă a fost pusă în discuție vreo cerere a persoanei de atribuire a cotei mici. Nu cunoaște dacă s-au efectuat lucrări de delimitare a fișiei de protecție și a delimitării intravilanului și extravilanului localității. Din câte ține minte, ultimii ani pînă a fi atribuite aceste teren lui Gondiu, Crețu și Leca, ele erau pîrloage, nu se prelucrau (f.d. 103-106, Vol.V);

- **declarațiile martorului S.S.** care fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că, pe Rusu Valeriu, C.N. și Botnari Efimia îi cunoaște, rude nu sunt, sunt în relații obișnuite. A activat în s.X în calitate de primar a. 1986 pînă în a. 1999. El împreună cu T.V. și T.V. au înaintat demers colectiv către procuratura Dubăsari privind privatizarea de către primarul s.X, Rusu Valeriu a terenurilor. Prima cerere de repartizare a terenurilor Rusu Valeriu a depus-o în a.2010. În a.1992 Rusu Valeriu nu era în era în mun.Chișinău unde lucra. În a.1992, el era primar și cunoaște că lui Rusu Valeriu nu i-a fost atribuit teren, nici pentru prelucrare și nici pentru folosință. În a.1992 nici lui C.N. și nici lui Botnari Efimia nu i-au fost atribuit teren. Cota mică trebuia să le revină lui C.N. și Botnari Efimia deoarece li se dădeau celor care locuiau în sat, deaceia Rusu Valeriu nu a primit teren. În a.1992 era împărțită cota mică și cota mare, totodată era și o rezervă pentru primărie. Pentru cota mică s-a eliberat titlu provizoriu. Cota mică era prelucrată toată împreună de către un lider. Fiecare primea o parte din roadă în dependență de mărimea cotei. Repartizarea cotei mici a avut loc conform legii, o familie trebuia să aibă 30 ari. Fiecare familie primea cota mică în dependență de numărul membrilor familiei. Nu a fost decizie în a.1992 de repartizare a terenului lui Rusu Valeriu. Rusu Valeriu nu putea să primească teren a.1992 deoarece nu locuia în sat. Cînd a aflat despre existența Titlului din a.1992 eliberat lui Rusu Valeriu, a ridicat problema la consiliu, a întrebant cum a devenit acesta proprietar de teren, cum l-a vîndut și i-a spus că l-a vîndut cu 20 mii lei. Rusu Valeriu a vîndut terenul la o companie de telefonie mobilă și pe terenul respectiv la momentul se află antena de telefonie mobilă. Terenul unde se află antena este repartizat pentru cote mici. Rusu Valeriu a moștenit de la mama sa terenul. Ei toți trei: Botnari, Crețu și Rusu au semnat în Titlu de deținător de teren că Rusu Valeriu deține 2 ari de teren, iar acești 2 ari Rusu Valeriu i-a luat de la oamenii din s.X, deoarece rezervă nu mai era și înseamnă că cineva a rămas fără teren. La întrebările adresate a concretizat că îi cunoaște pe L., G. și Crețu, sunt în relații obișnuite, nu sunt rude, nu sunt dușmani. Cînd a activat ca primar aceste trei persoane Crețu, G., L. nu s-au adresat cu cerere de atribuire a terenului în proprietate privată. Nici nu puteau să primească deoarece erau elevi cu excepția lui Crețu. S-a stabilit că ei toți trei: Crețu, G. și L. au primit pe malul Nistrului, care erau pe linia a doua hotare. Era un teren pe malul Nistrului a statului, și ei au luat o parte din terenul respectiv. La ședința consiliului s-a discutat problema cu terenul respectiv, dar nu s-a hotărît nimic. Ulterior ei s-au adresat la poliție. S-au adresat la anticorupție referitor la acei oameni au primit loturi în zona de protecție. Crețu, Gondiu și Leca au beneficiat de terenuri în fașia de protecție a apelor în baza deciziei din a.1992 și după aceasta le-au înregistrat la Cadastru. Nu știe cine a făcut măsurările, dar posibil că Crețu deoarece este inginer cadastral. Acestor trei persoane: Crețu, G. L., Rusu Valeriu le-a semnat Titlu de deținător de teren, iar Botnari și Crețu au contrasemnat. Mama lui Rusu Valeriu, R.M. a primit în a.1992 cotă mică, posibil că a primit 2 ari. Mama lui Rusu Valeriu a primit cotă mică pentru întreaga familie. Nu ține minte dacă R.M. a primit pămînt și pentru Rusu Valeriu. Nu ține minte dacă avea Rusu Valeriu viză de reședință în sat, dar știe că locuia în mun.Chișinău. Nu poate spune cît pămînt deține Rusu Valeriu în sat. Cunoaște persoană în sat ca R.L., aceasta a primit în a.1992 cotă mică. R.L. nu putea să-și doneze cota, deoarece nu era legalizată. Cota mică nu s-a împărțit la nimeni, era o decizie ca să fie găstrată împreună, dar nu știe cine a luat această decizie oamenilor sau consiliu. Masivele prelucrate de lideri se stabileau de către inginerul cadastral. În rîndul celor trei, G., L. și Crețu, nu mai sunt alte terenuri. T.R. deține cotă mică, iar T.V. are cotă mică lângă casă pe malul Nistrului. Lîngă T.V. nu mai sunt loturi, dar nu cunoaște în ce an locurile din rîndul lui V.T. au fost repartizate oamenilor. Știe că la Cadastru este harta hotarelor, a văzut harta cadastrală de la primărie la fostul agronom N.F.. Cota mică a lui C.N. a fost repartizată în natură. Nu ține minte toți oamenii din sat cărora li s-a repartizat cotă mică. Nu cunoaște din ce an este harta cadastrală. În a.2007 el era consilier, dar nu cunoaște Legea cu privire la terenurile proprietate publică și delimitarea lor. Din a.2007 și pînă în prezent nu a venit nimeni de la Cadastru ca să facă măsurări. El a văzut pe harta la primărie că acolo este zona de protecție. În a.1998 a activat ca primar în s.X. La consiliu s-a adoptat o decizie de repartizare a cotelor mici oamenilor, dar textul deciziei nr.11 din 1992 el nu și-l aduce aminte (f.d. 114-116, Vol.V);

- **declarațiile martorului D.V. P.** care în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că, pe Rusu Valeriu, C.N. și Botnari Efimia îi cunoaște, rude nu sunt, sunt în relații de serviciu. El este registrator și în atribuțiile lui de serviciu intră tot ce este legat de înregistrarea bunurilor imobile. La moment se ocupă numai cu înregistrarea. În anul 2010 a efectuat careva măsurări cadastrale în s.X și la concret, ține minte că au avut treabă cu L., G. și Crețu. În a.2010 era inginer cadastral al Oficiului Cadastral. În privința acestor trei terenuri a ieșit la fața locului, fiindcă au fost depuse cereri conform procedurii generale. Anterior, în cazul în care primăria voia să elibereze un titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren, ei se ocupau cu măsurarea, identificarea și întocmirea planurilor geometrice. Nu cunoaște dacă conform legislației, există vreo interdicție pentru autoritățile locale să întocmească diferite planuri, și să elaboreze titluri de autentificare în lipsa măsurărilor efectuate de cadastru. Practic ei se ocupau cu măsurările, elaborarea planurilor. Au fost stabilite hotarele terenurilor cu reprezentanții primăriei și proprietarii. Nu ține minte ce acte i s-au prezentat, dar nu i s-a părut nimic dubios și a efectuat măsurările. Au venit la fața locului, vizual au stabilit că terenurile sunt prelucrate, se află în perimetrul satului, au verificat baza de date, totul i s-a părut că-i bine și au început a face măsurări. Au întocmit proiectul, planul geometric și le-au remis la coordonare la primărie. La întrebările adresate a concretizat că nu ține minte ce declarații a dat la fața de urmărire penală. Declarații citite de către procuror, f.d.42, Vol.II, și date de către dînsul la urmărirea penală corespund adevărului. Dreptul se înregistrează în baza titlului deținătorului de teren eliberat de primărie, în baza titlului provizoriu se efectuează lucrările de identificare. Nu este la curent după cine au fost înregistrate ace terenuri, în prezent nu cunoaște cine sunt proprietarii și dacă a fost schimbată destinația terenurilor, cazul de față, la constatarea posibilei suprapunerii de teren, i-a fost destulă doar lămurirea domnului Crețu, precum că, de fapt, nu există nici o suprapunere, iar terenurile aparțin primăriei și urmează fi transmise conform deciziei proprietarilor persoanelor fizice. Faptul că Crețu Nicolae este unul din beneficiarii nu l-a făcut să-l suspecte, într-un fel sau altul, că nu e corect atunci cînd spunea că nu există nici o suprapunere, fiindcă îl cunoaște ca fiind o persoană integră. Pentru efectuarea măsurărilor este necesar titlu provizoriu și buletinul de identitate. Locul unde se efectuează măsurările i-l prezintă inginerul cadastral al primăriei și proprietarul. Alte acte nu se studiază în momentul măsurării. Dacă toate actele sunt în regulă, titlu e imprimat de către ei, adică ei pregătesc proiectul de Titlu de deținător pe care îl trimit primăriei. Softul de care ei se folosesc nu-i incurcă să elaboreze proiectul titlului în cazul în care există o suprapunere de teren. Însă ei vizualizează unde este amplasat terenul în baza de date. A vizualizat pe planul geometric al terenurilor, a observat că există careva suprapunere, dar știind că se mai comit careva greșeli și ținînd cont de explicațiile C.N., nu a avut careva impedimente pentru a elabora proiectul titlului. Constatînd posibila suprapunere, s-a condus doar de declarațiile inginerului cadastral și persoanelor care au obținut dreptul de proprietate asupra terenurilor. Ținînd cont că legea privind delimitarea era abrogată, nu s-a condus de planul din baza de date al

cadastrului. Delimitarea tuturor sectoarelor a zonei poate fi vizualizată pe portalul „geoportal.md” și, la pe satul „cadastru.md”. Dacă știți cum să operați cu satul respectiv, atunci ați obținut informația dorită. Planul cadastral de la primărie coincide cu planul lor din baza de date. În caz de suprapunere terenurilor proprietate privată cu terenuri din fondul silvic sau terenuri destinate transportului etc., se consultă autoritățile care gestionează aceste terenuri doar în cazul în care apare ceva suspect. În prezenta bază de date este delimitat intravilanul de extravilan. În ce privește a.2010 nu minte, dar consideră că era delimitarea. În a.2010 activitatea de măsurare era reglementată de instrucțiune internă din a.2003. În momentul de față terenurile aflate în litigiu nu știu dacă se află intravilanul sau extravilanul satului. Din câte ține minte în acel rând de terenuri mai erau perfecte și alte titluri, dar nu de dînsul. Nu cunoaște dacă există vre-un punct de reper de măsurare a zonei de protecție a r.Nistru în situații cînd rîul se revărsa sau din contra scade nivelul apei în urma secetei (f.d.131-1 Vol.V);

- **declarațiile specialistului B.E. S.** care fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond a explicat că, este angajată la Agenția Relații Funciare și Cadastru în calitate de consultant principal în direcția funciară și protecția solului. Referitor la cazul de atribuire a terenurilor cu destinație grădini în proprietate privată a primăriei s.X, Dubăsari, cu numere cadastrale X, X și X, aceste terenuri se află în zona de protecție a râului Nistru și constituie proprietate a statului. Primăria X nu a avut dreptul a înstrăina aceste terenuri. Prețul normativ a terenurilor agricole, grădini amplasate în s.X, Dubăsari, a fost stabilit conform anexei a Legii cu privire la prețul normativ cu nr.1308 din 1997, dar urmau să fie aplicate tarifele de la XXXXXXXXXX. Pentru terenul cu numărul cadastral X prejudiciul constituie 7057,11 lei, cu numărul cadastral X prejudiciul constituie 4152,71 lei și cu numărul cadastral X prejudiciul constituie 4152,71 lei. Deci suma totală a prejudiciului a toate trei terenuri constituie 15362,53 lei. Ceea ce ține de persoanele care dețin Titlurile provizorii după anii 1991, în baza art.82 al Codului funciar al Republicii socialiste moldovenești, pentru obținerea titlurilor de proprietate pe aceste terenuri persoanele fizice trebuiau să depună o cerere către primăria s.X, după care primarul sau inginerul cadastral trebuia să pună în discuție cererea persoanei în cadrul ședinței consiliului local. Și dacă consiliul decidea atribuirea acestor terenuri în proprietate privată, numai după aceasta primarul, secretarul și inginerul cadastral puteau să semneze titlurile de proprietate asupra terenurilor. La întrebările adresate a concretizat că, conform extrasului bunului imobil se vede că terenurile date sînt pe mahal rîului Nistru. În cazul în care terenurile proprietate privată se suprapun parțial sau total în zona protecției a râului Nistru, organul cadastral nu avea dreptul să înregistreze dreptul de proprietate privată asupra lor. Pentru ca terenurile atribuite provizoriu să fie repartizate persoanei se abține de a răspunde dacă trebuie o decizie suplimentară a consiliului local. Calculul prejudiciului s-a făcut pe toată suprafața terenurilor respective. Cu privire la terenul cadastral cu nr.X nu poate comunica nimic. Planul imobilului în baza de date de la cadastru este întocmit în baza Legii cadastrului nr.1543. Cu privire la punctul de reper de măsurare a zonei de protecție poate să răspundă specialiștii de la Agenția Apele Moldovei. Nu cunoaște dacă în zona respectivă mai sunt careva loturi din zona de protecție transmise în proprietate privată. Datele indicate în f.d.5-7, Vol.IV a dosarului sunt preluate din baza de date de la cadastru. În cazul terenurilor din zone de protecție ca bază de calculare a prețului normativ se ia tot tariful pentru terenurile agricole (f.d.140-141, Vol.V);

- **declarațiile specialistului C.V.A.**, care fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că Agenția Relații Funciare și Cadastru a fost împuternicită în a.2007 să elaboreze un nou cadru legislativ cu privire la delimitarea terenurilor, ulterior fiind adoptată Legea nr.91 din XXXXXXXXXX privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor. Tot prin această lege a fost stabilită perioada de efectuare a unor lucrări ce țin de delimitarea terenurilor proprietate publică a statului și proprietate publică a administrației publice locale, termenul de executare a acestei lucrări fiind stabilit 2007-2009, dar din lipsă de finanțare bugetară aceste lucrări nu au fost efectuate. După expirarea acestei perioade în a.2009, Agenția a înaintat un nou proiect de modificare a legii, care a fost aprobat prin legea nr.296 din 21 decembrie 2012. În această lege au fost stabiliți termenii de executare a acestor lucrări de delimitare în perioada 2012-2018. La moment nu au fost obținute surse financiare pentru executarea acestor lucrări. Conform calculului efectuate ar fi necesară atribuirea a 255-300 milioane lei, care în prezent nu sunt și delimitarea nu a avut loc pînă în ziua de astăzi. În cazul apariției cărorva suspiciuni privind posibila suprapunere a două terenuri, lucrătorul de la cadastru urma să efectueze investigații suplimentare și nu să se bazeze doar pe explicațiile inginerului cadastral din sat și asta deoarece lucrătorul cadastral poartă răspundere personală pentru corectitudinea întocmirii dosarului tehnic. Pe saitul Agenției, în caz de verificare a hărții cadastrale, fișa reverană nu apare ca fiind înregistrată după stat, la fel nu are număr cadastral atribuit etc. Ați terenurile atribuite în baza codului funciar, cit și-n baza altor acte normative, urmau a fi repartizate în baza unor proiecte aprobate de către consiliul local respectiv. La fel, mai este o cerință, conform art.21 din codul funciar, că persoana poate dispune de sectorul care i-a fost repartizat de autoritatea publică locală doar în cazul transpunerii în cîmp a sectorului ce-i aparține cetățeanului. Transpunerea în natură a terenurilor se face de către executorii deciziilor consiliilor, adică de către primarul și inginerul cadastral. Modelul titlurilor provizoriu a fost aprobat prin hotărîrea nr.449 din 29 mai 1992. Titlul provizoriu se dădea drept confirmare că persoana are dreptul asupra unui teren cu suprafața menționată în titlu, dar însăși repartizarea în natură urma să fie efectuată conform proiectului menționat mai sus. În cazul în care persoana dorește repartizarea în natură a terenului în baza titlului provizoriu, de aceasta se ocupă mai departe primarul și inginerul cadastral, cu perfectarea actului și stabilirea hotarelor în natură. În actele normative nu este stabilit un termen de valabilitate a titlului provizoriu. Această noțiune de titlu provizoriu se menține și în hotărîrea Guvernului nr.24 din XXXXXXXXXX, prin care a fost aprobat regulamentul cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar general. Mai departe pentru accelerarea acestor lucrări de improprietare cu teren a cetățenilor, parlamentul RM a aprobat Legea nr.369 din 1995 prin care a fost stabilit termenul ca pînă la 1 aprilie 1996 autoritățile publice locale să elibereze titluri pentru toate terenurile atribuite conform art. 11 și 12 din codul funciar, dar care deasemenea a rămas neîndeplinită. În această situație a mai fost elaborată și Legea 354 din XXXXXXXXXX cu privire la formarea bunurilor imobile, potrivit căreia, proprietarul decide personal, în baza unui acord cu familia, cum de repartizat terenul înscris după o persoană anumită. În cazul în care sunt titluri repartizate pe familii, atribuirea unei porțiuni unui membru a familiei se face în baza cererii persoanei, cu acordul celorlalți membri ai familiei, în acest caz nu mai este necesară decizia consiliului, de tot ocupîndu-se primarul sau inginerul cadastral. În cazul în care se separă un membru al familiei, nu poate spune ce se împlinse cu titlul vechi. Dacă localitatea a trecut prin programul ”Pămînt” și a avut loc înregistrarea primară masivă a terenurilor pe lingă casă, atunci decada necesitatea eliberării ulterioare a unui titlu provizoriu, dacă localitatea nu a trecut prin această programă, atunci ele puteau fi eliberate. În situația în care nu a fost delimitată în natură fișa reverană și nu au fost trecute prin programul ”Pămînt” terenurile de pe lingă casă, primarul și inginerul cadastral puteau să elibereze titluri cetățenilor cu condiția că nu existau suprapuneri. La întrebările adresate, C.V. a explicat că, în cazul cînd proprietarul a pierdut sau în alte condiții a dispărut titlul, se anunță prin Monitorul Oficial și prin alte mijloace în masă de această pierdere și atunci se poate elibera numai duplicatul acestui document. Ați hotarele, cit și fișa de protecție de 100 metri se stabilește de la jumătatea osiei râului Nistru. Repartizarea terenurilor de către administrația publică locală se face doar în limitele localității, iar terenurile statului administrația publică locală nu le poate repartiza, nu este competența lor. În cazul repartizării unor terenuri în privința cărorva apar întrebări privind posibila amplasare a lor în fișa de protecție a râului, repartizarea se face în urma coordonării cu organele speciale, cum ar fi Apele Moldovei” și altele. În cazul în care în urma unor delimitări în natură a fișei de protecție se va stabili că în aceasta sunt amplasate careva construcții sau terenuri proprietate privată, se va purcede la restabilirea dreptului statului. Autoritatea publică locală prin proiectul urbanistic general PUG, elaborat și aprobat de consiliul local și confirmat de consiliul raional, stabilește hotarele dintre intravilan și extravilan a localității. În situația cînd nu este elaborat PUG, conform art.39 din codul funciar modificat prin legea 109 sau 108 din iulie 2010, se admite elaborarea schemelor locale de amenajare a teritoriilor, care ulterior intră în componența PUG (f.d.223-225, Vol.V);

- copia titlului provizoriu eliberat la 16 martie 2011, înregistrat cu nr.X, privind punerea dispoziție în baza art.X lui Rusu Valeriu a unui teren cu suprafața de 0,32 ha (f.d.75, Vol.III);

- copia contractului de vânzare-cumpărare din XXXXXXXXXX privind vânzarea de către Rusu Valeriu lui SC ”Autoalternativa” SRL a 0,02 ari de teren la prețul de 20 000 lei (f.d.76-78, Vol.III);

- proces-verbal de cercetare la fața locului din 01 august 2012 a porțiunii de teren de la margi s.X, r-1 Dubăsari, cu fototabel anexă (f.d.101-106, Vol.III);

- copia cererii din 26 octombrie 2009 a lui G.L. privind transmiterea a 17 ari lui G.A. (f.d. 121, Vol.III);

- copia cererii din 20 octombrie 2009 a lui L.P. privind schimbarea cu C.N. a 10 de teren (f.d. 122, Vol.III);

- copia titlului provizoriu eliberat la 04 noiembrie 2009, înregistrat cu nr.491, privind punerea dispoziție în baza art.X lui G.T. a unui teren cu suprafața de 0,43 ha (f.d. 124, Vol.III);

- răspunsul nr.X din XXXXXXXXXX a Agenției ”Apele Moldovei” la interpretarea din XXXXXXXXXX, potrivit căreia terenurile cu numere cadastrale X, X, X s-ar amplasa în hotarele fâșiei riverane de protecție a apelor (f.d. 168, Vol.III);

- ordonanța de ridicare din 17 august 2013 de la Oficiul Cadastral Teritorial Dubăsari, cu sediul s.X, r-1 Dubăsari, a următoarelor documente: dosar cadastral nr.X, dosar cadastral nr.X, dosar cadastral cu nr.X (f.d. 176, Vol.III);

- procesul-verbal de ridicare din 03 septembrie 2013 a dosarelor cadastrale indicate în ordoi din 17 august 2013 (f.d.177-178, Vol.III);

- procesul-verbal de examinare a documentelor din 04 septembrie 2013 prin care au fost examinate dosarele cadastrale ridicate prin procesul-verbal din 03 septembrie 2013 (f.d.179-183, Vol.III);

- ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict și de anexare la cauza penală din 04 septembrie 2013 prin care au fost recunoscute în calitate de corp delict și anexate la cauza penală dosarele cadastrale cu numerele X,X,X (f.d.184-185, Vol.III);

- ordonanță de ridicare din 17 august 2013 de la Oficiul Cadastral Teritorial Dubăsari, cu sediul în s.X, r-1 Dubăsari, a dosarului cadastral cu nr.X (f.d.186, Vol.III);
- procesul-verbal de ridicare din 03 septembrie 2013 a dosarului cadastral indicat în ordonanța din 17 august 2013 (f.d. 187-188, Vol.III);
- procesul-verbal de examinare a documentelor din 04 septembrie 2013 prin care a fost examinat dosarul cadastral ridicat prin procesul-verbal din 03 septembrie 2013 (f.d.189-191, Vol.III);
- ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict și de anexare la cauza penală din 04 septembrie 2013 prin care au fost recunoscute în calitate de corp delict și anexate la cauza penală dosarul cadastral cu numerele X și Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele cet.Rusu Valeriu (f.d. 192, Vol.III);
- ordonanța de ridicare din 17 august 2017 de la Primăria s.X, r-1 Dubăsari, a unor documente, inclusiv și a Registrului cadastral al deținătorilor de terenuri (f.d. 195, Vol.HI);
- procesul-verbal de ridicare din 11 septembrie de la Primăria s.X, r-1 Dubăsari, a documentelor menționate în ordonanța din 17 august 2017 (f.d. 196-202, Vol.III);
- ordonanța de ridicare din 11 septembrie 2013 privind ridicarea de la Primăria s.X, r-nul Dubăsari a următoarelor documente în original: titlul provizoriu pe numele lui G.N., titlul provizoriu pe numele lui L.P., titlul provizoriu pe numele lui G.A. și titlul provizoriu pe numele lui Rusu Valeriu (f.d.205, Vol.III);
- procesul-verbal de ridicare din 11 septembrie 2013 a documentelor menționate în ordonanța din 11 septembrie 2013 (f.d.206, Vol.III);
- titlul provizoriu eliberat la 26 octombrie 2009, înregistrat cu nr.789, privind punerea la dispoziție în baza art.82 lui L.P. a unui teren cu suprafața de 0,20 ha (f.d.208, Vol.III);
- titlul provizoriu eliberat la 26 octombrie 2009, înregistrat cu nr.762, privind punerea la dispoziție în baza art.82 lui C.S. a unui teren cu suprafața de 0,80 ha (f.d.207, Vol.III);
- titlul provizoriu eliberat la 04 noiembrie 2009, înregistrat cu nr.768b, privind punerea la dispoziție în baza art.82 lui G.A.-V. a unui teren cu suprafața de 0,17 ha (f.d.209, Vol.III);
- procesul-verbal de ridicare din 13 septembrie 2013 a unor documente menționate în ordonanța de ridicare din 11 septembrie 2013 (f.d.210, Vol.III);
- titlul provizoriu eliberat la 12 aprilie 1994, înregistrat cu nr.76, privind punerea la dispoziție în baza art.82 lui R.M. F. a unui teren cu suprafața de 0,30 ha (f.d.211, Vol.III);
- titlul provizoriu eliberat la 12 aprilie 1994, înregistrat cu nr.73, privind punerea la dispoziție în baza art.82 lui R.E. Dionis a unui teren cu suprafața de 0,15 ha (f.d.212, Vol.III);
- titlul provizoriu eliberat la 12 aprilie 1994, înregistrat cu nr.762, privind punerea la dispoziție în baza art.82 lui C.N. S. a unui teren cu suprafața de 0,30 ha (f.d.213, Vol.III);
- dublicatul titlului provizoriu eliberat la 05 ianuarie 2011, înregistrat cu nr.76, privind punerea la dispoziție în baza art.82 lui Rusu Valeriu T. a unui teren cu suprafața de 0,30 ha (f.d.214, Vol.III);
- procesul-verbal de examinare din 13 septembrie 2013 a titlurilor provizorii ridicate la 11 septembrie 2013 și 13 septembrie 2013 (f.d.215-216, Vol.III);
- ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict și de anexare la cauza penală din 13 septembrie 2013 a următoarelor documente: titlurile provizorii a cet.C.N. în 2 exemplare, L.P., G.A., Rusu Valeriu, R.M. și R.E., examinate la XXXXXXXXXXXX (f.d.217, Vol.HI);
- copiile unor extrase file din Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri din s.X, r-1 Dubăsari (f.d.01-32, Voi. VI);
- copia Materialelor delimitării terenurilor proprietate publică în terenuri proprietate publică a Statului și terenuri proprietate publică a comunei X județul Chișinău (f.d.33-48, Vol.VI);
- copiile unor extrase file din Registrul gospodăriilor din s.X, r-1 Dubăsari (f.d.51-65, Vol.VI);
- copia certificatului de moștenitor testamentar din 12 decembrie 2006 privind moștenirea de către Rusu Valeriu a casei de locuit cu nr.cadastral 38411100168 de la R.M. (f.d.71, Vol.VI);
- testament din 18 iulie 2001 prin care R.M. i-a testat toată averea sa lui Rusu Valeriu (f.d.74, Vol.VI).

62. În ședința de judecată a instanței de apel inculpatul Rusu Valeriu a susținut declarațiile depuse în cadrul urmăririi penale și în instanța de fond, sumplimnetar ne având nimic de adăugat.

63. În ședința de judecată a instanței a instanței de apel inculpatul C.N. a susținut declarațiile depuse în cadrul urmăririi penale și în instanța de fond, sumplimnetar ne având nimic de adăugat.

64. În ședința de judecată a instanței de apel inculpatul Botnari Efmia a declarat că se folosește de dreptul său de a nu face declarații și de a răspunde la întrebări.

65. În contextul dat, Colegiul Penal constată cu certitudine, că **Rusu Valeriu**, a comis infracțiunea imputată lui și califică acțiunile inculpatului în baza **art. 349 alin. (1)¹ Cod penal, aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de persoana cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității lor de serviciu și schimbării caracterului eu în interesul celui care aplică violența sau al altei persoane și în baza art. art. 42, art. 327 alin. (1) Cod penal, abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată a situației de serviciu în interes personal, săvârșită de o persoană publică, cu cauzarea de daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, inclusiv în baza art. art. 42, art. 328 alin. (1) Cod penal, depășirea atribuțiilor de serviciu, adică acțiunile care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.**

66. De asemenea, Colegiul Penal constată cu certitudine că **inculpații, Botnari Efmia și C.N. Valeri** au comis infracțiunile imputate lor și califică acțiunile acestora în baza **art. 42, art. 327 alin. (1) Cod penal, abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată a situației de serviciu în interes personal, săvârșită de o persoană publică, cu cauzarea de daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice și în baza art. 42, art. 328 alin. (1) Cod penal, depășirea atribuțiilor de serviciu, adică acțiunile care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, or la materialele cauzei sunt anexate suficiente probe ce indică concret la vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.**

67. În contextul dat, cu referire la netemeinicia alegațiilor părții apărării care invocă în esență achitarea inculpaților din lipsa componentelor de infracțiune, instanța de apel remarcă cu referire la componența de infracțiune prevăzută de art. 42, art. 327 alin. (1) Cod Penal, că aceasta presupune existența următoarelor elemente constitutive: *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute la art. 327 alin. (1) Cod Penal, care îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără abuzuri, cu respectarea drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice. *Obiectul material* al acestei infracțiuni îl reprezintă sau îl poate reprezenta corpul persoanei ori bunurile mobile sau imobile, iar persoana fizică sau juridică, ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege suferă daune în proporții considerabile, este victima infracțiunii specificate la art. 327 alin. (1) Cod Penal

68. În continuare, se reține că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod Penal include următoarele trei semne: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea sau inacțiunea de folosire a situației de serviciu; 2) urmările prejudiciabile, și anume - daunele în proporții considerabile cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

69. În același context, Colegiul penal remarcă că prin „folosirea situației de serviciu” se înțelege săvârșirea unor acțiuni sau inacțiuni care decurg din atribuțiile de serviciu ale făptuitorului și care sunt în limitele competenței sale de serviciu. Totodată, este important de menționat că infracțiunea prevăzută la art. 327 alin. (1) Cod Penal este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

70. Conform art. 126 alin. (2) Cod Penal, în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege, caracterul considerabil al daunelor cauzate se stabilește luându-se în considerare gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

71. Cu referire la latura subiectivă a infracțiunii specificate la art. 327 alin. (1) Cod Penal, instanța de apel notează că se caracterizează prin intenție directă sau indirectă. Motivul infracțiunii în cauză are un caracter special. După caz, acesta se exprimă în: 1) interesul material; 2) alte interese personale. Interesul material

constitue motivul generat de necesitatea faptului de a-și spori activul patrimonial (de a obține sau de a reține un câștig material) sau de a-și micșora pasivul patrimonial (de a se elibera de cheltuieli materiale). Din formularea „în interes material ori în alte interese personale”, utilizată la art. 327 alin. (1) Cod Penal, reiese că, în contextul infracțiunii prevăzute la această normă, interesul material poate fi doar personal. Aceasta înseamnă că, pentru calificarea faptei în baza art. 327 alin. (1) Cod Penal, interesul material trebuie să fie generat de necesitatea faptului: 1) de a obține un câștig material pentru sine; 2) de a-și reține un câștig material; 3) de a se elibera de cheltuieli materiale. art. 327 alin. (1) Cod Penal al RM nu este aplicabil în cazul în care interesul material este generat de necesitatea faptului de a asigura un câștig material unor terțe persoane (de a obține sau reține un câștig material pentru ele ori de a le elibera de cheltuieli materiale).

72. Sub aspectul descrierii elementelor constitutive ale infracțiunii, Colegiul Penal identifică că în perioada anilor 1990 în localitățile rurale s-a trecut la transmiterea în proprietate privată a loturilor de pe lângă casă (cota mică), modificare care a avut loc și în s. X, r. Dubăsari.

73. În contextul dat, Colegiul Penal constată că conform filei extras de la pagina 89 a Registrului gospodăriilor în s. X, r. Dubăsari, pentru anii 1991-1994, gospodăria, menționată cu contul 76, era compusă din două persoane: S.T. (capul familiei) și Russu Matriona, fapt care denotă că acestora urma să le fie atribuit un lot de pe lângă casă cu o suprafață de pînă la 0,3 ha, ambii avînd în calitate de coproprietari.

74. La fel, se remarcă că potrivit copieii extras de la pagina 91 a Registrului gospodăriilor în s.X, r. Dubăsari, pentru anii 2002-2006, se atestă componența gospodăriei cu contul 79 ca fiind inițial compusă din R.M., apoi după decesul ei de către Rusu Valeriu, suprafața acestuia constituie 0,3 ha, dintre care 0,05 ha teren pe lângă casă și 0,25 ha grădini în extravilan.

75. De asemenea conform extrasului din Registrul cadastral al s. X, r. Dubăsari se atestă înscrierea cu nr.91, potrivit căreia pe numele lui S.T. ar fi înscrisă o gospodăria cu suprafața de 0,3 ha, iar din Registrul cadastral pentru anii 1996-2002, potrivit copieii unei file extras, se conțin următoarele: înscrieri: 1996 – T.S., contul nr.77, suprafața totală 0,3 ha, dintre care 0,05 ha teren pe lângă casă; 1997-2002 - R.M.. În așa context, instanța de apel constată că în Registrul cadastral pentru anii 2003-2007, se conțin următoarele înscrieri: 2003-2004 - R.M., contul nr.79, suprafața totală 0,3 ha, dintre care 0,05 ha teren pe lângă casă; 2005-2007 - Russu Valeriu, iar în Registrul cadastral pentru anii 2007-2010, se conțin următoarele înscrieri: 2007-2010 - Rusu Valeriu, contul 79, suprafața totală 0,3 ha, dintre care 0,05 ha; teren pe lângă casă, 0, 25 ha grădini; 2011 - Rusu Valeriu, aceleași date cu specificarea că suprafața grădinilor reprezenta (0,23 ha + 0,02 ha), dintre care 0,02 ha vin prin cerere de la numărul 596. În același Registrul cadastral pentru anii 2011-2016, se conțin următoarele înscrieri: 2011-2015 - Rusu Valeriu, contul 85, suprafața totală 0,35 ha, dintre care (0,05 ha + 0,05 ha) teren pe lângă casă, 0,25 ha grădini.

76. Instanța de apel identifică, că la data de 12 aprilie 1994 a fost întocmit Titlul provizoriu pe numele lui R.E., în care este menționat că acesteia i se atribuie 0,15 ha în baza art.82 pentru gospodăria avînd contul nr.73, iar conform extrasului din Registrul cadastral al s. X, r. Dubăsari, se atestă înscrierea făcută cu nr.87, potrivit căreia pe numele lui R.E. a înscrisă o gospodărie cu suprafața de 0,15 ha, deși în registrul cadastral pentru anii 1996-2002, se conțin înscrieri conform cărora în anul 1996 - R.E. D. a obținut, cu contul nr.73, suprafața totală 0,15 ha, dintre care 0,04 ha teren pe lângă casă, 0,11 grădini; în perioada anilor 1997-1998 au fost înscrise pe numele lui R.V.D., iar în perioada anilor 1999-2002, pe numele lui Rusu Valeriu au fost înregistrate 0,04 ha teren pe lângă casă, ulterior după măsurare 0,05 ha, iar 0,11 ha grădini se trec la numărul 284.

77. Totodată, Colegiul Penal a mai constatat și faptul, că la data de 18 iulie 2001, R.M. a semnat un testament prin care testează toată averea sa lui Rusu Valeriu, iar după decesul lui R.M. a fost eliberat certificatul de moștenitor testamentar, și anume la data de 12 decembrie 2006, conform căruia Rusu Valeriu, a moștenit casa de locuit cu numărul cadastral X de la R.M., iar la data de 05 ianuarie 2011, a fost eliberat duplicatul titlului provizoriu, înregistrat cu nr.76, privind punerea la dispoziție în baza art. 82 Cod funciar al RM, lui Rusu Valeriu a unui teren cu suprafața de 0,30 ha.

78. De asemenea instanța de apel a mai stabilit, că la 16 martie 2011 a fost eliberat titlul provizoriu, înregistrat cu nr.76, privind punerea la dispoziție în baza art.82 lui Rusu Valeriu a unui teren cu suprafața de 0,32 ha, după care, la data de 22 martie 2011, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare privind vânzarea de către Rusu Valeriu lui SC „Autoalternativa” SRL a 0,02 ari de teren la prețul de 20 000 lei.

79. În cazul de față, instanța de apel menționează că de fapt, R.M. a întocmit testamentul conform căruia a testat inculpatului, Rusu Valeriu, terenul de pe lângă casa cu număr cadastral 3841100168, nu însă și terenurile grădini.

80. În atare context, Colegiul Penal menționează că acțiunile inculpaților, la caz, s-au manifestat nemijlocit prin întocmirea de către inculpatul, Rusu Valeriu, a duplicatului titlului provizoriu, conform căruia este indicată suprafața terenului de 0,3 ha, deși urma să indice suprafața de 0,05 ha, indicată în certificatul de moștenitor, iar la rîndul său inculpatul, C.N., în calitate de inginer cadastral și inculpata, Botnari Efimia, în calitate de secretar al Consiliului s.X, au semnat titlul vizat.

81. Totodată, Colegiul Penal desprinde și faptul că în baza unei simple cereri despre care s-a făcut mențiune în Registrul cadastral al deținătorilor de teren, nefiind însă posibil a stabili cu certitudine dacă o astfel de cerere a fost depusă, fără a fi întocmit în modul prevăzut de lege un contract de vânzare-cumpărare, schimb, sau donație, adică în lipsa unui document justificativ, s-au trecut 0,02 ha grădini de la o persoană neidentificată, conform celor relatate de către inculpatul, Rusu Valeriu, de pe numele lui R.L. pe numele inculpatului, Rusu Valeriu, fiindu-i deja eliberat la data de 16 martie 2011 un titlu provizoriu actualizat, asupra suprafeței de 0,32 ha.

82. Instanța de apel atestă că acțiunile inculpaților nu s-au mărginit la aceste abateri, care însă depășesc gradul de gravitate corespunzător contravenției prevăzute de art. 312 Cod contravențional, după cum a conchis instanța de fond în privința inculpaților, la data de 22 martie 2013, în lipsa unei decizii a consiliului local X, conform căreia să se atribuie un sector de teren separat, Primarul s. X, Rusu Valeriu, secretarul Consiliului local X, Botnari Efimia, și inginerul cadastral, C.N., au semnat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren prin care a fost recunoscut dreptul de proprietate al lui Rusu Valeriu asupra 0,02 ha agricol cu numărul cadastral X, situat în extravilanul satului.

83. În viziunea instanței de apel, instanța de fond neîntemeiat a conchis asupra lipsei unui prejudiciu cauzat Primăriei s. X, urmare a abuzului de serviciu comis de către consiliul local X, conform căreia să se atribuie un sector de teren separat, Primarul s. X, Rusu Valeriu, secretarul Consiliului local X, Botnari Efimia, și inginerul cadastral C.N., în contextul în care conform declarațiilor martorilor, T.S. și T.V., au relatat că în cadrul unei ședințe a consiliului local, primarul, Rusu Valeriu, le-a explicat că compania „Moldcell” solicită un teren de 0,02 ha pentru construcția unui retranslator (unei antene). Ulterior, au primit răspuns că compania „Moldcell” a refuzat să cumpere teren de la primărie, dorind să încheie tranzacție cu o persoană fizică, iar la o ședință a consiliului S.S. l-a învinuit pe primar că și-a atribuit terenul ilegal și l-a vîndut cu 25 000 lei, la ce Rusu Valeriu i-a răspuns că l-a vîndut cu 20 000 lei.

84. Sub aspectul dat, Colegiul Penal respinge ca fiind nefondată alegația și solicitarea avocatului, Pavlov Victor privind excluderea din partea descriptivă a sentinței Judecătorei Dubăsari din 12 august 2016 textul prin care instanța a descris cu titlu de constatare ca fiind dovedite faptele prejudiciabile/criminale de abuz în serviciu pretinse a fi săvîrșite de către primarul satului X, raionul Dubăsari, Rusu Valeriu, inginerul cadastral, C.N., și secretarul Consiliului local, Botnari Efimia, privind folosirea situației de serviciu în interes material și personal manifestată prin introducerea în titlul provizoriu a deținătorului de teren pe numele lui Rusu Valeriu a unor date denaturate, în situația în care conform relatărilor martorilor, Terente Serafim și T.V., s-a constatat că anume inculpații au întocmit și semnat titlul vizat, în lipsa unei decizii a Consiliului local X.

85. De rînd cu cele evidențiate, instanța de apel reiterează și faptul că fiind săvîrșit de către Rusu Valeriu, Botnari Efimia și C.N. un abuz, adică introduse în titlul de autentificare unele date fără existența unor documente justificative, precum și eliberat titlul în lipsa unei decizii a consiliului de atribuire a unui sector de teren, prin aceste acțiuni s-a fost cauzat un prejudiciu material s.X, r-1 Dubăsari, în situația în care s-a adevărit pe parcursul cercetării judecătorești, că compania de telefonie mobilă, inițial a avut intenția de a încheia contractul de vânzare-cumpărare a unui teren anume cu Primăria s. X, iar urmare a intervenției inculpatului, Rusu Valeriu, s-a constatat că compania de telefonie mobilă a refuzat încheierea unui contract de vânzare-cumpărare a terenului, anume pe motivul încheierii contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu inculpatul, Rusu Valeriu, urmare a ce, Primăria s. X a fost prejudiciată cu o sumă de 20000 lei, bani care puteau fi obținuți în calitate de profit de către Primăria s. X, de pe urma înstrăinării unui teren.

86. Instanța de apel relevă că deși inculpatul, Rusu Valeriu, avea dreptul, ca efect al moștenirii lui R.M., asupra 0, 25 ha teren sub formă de grădini și livezi, însă dreptul dat a fost realizat de către inculpatul urmare a abuzului de serviciu, cu atât mai mult că chiar dacă autoritatea locală avea obligația de a-i atribui 0,25 ha lui Rusu Valeriu după perfectarea tuturor documentelor, evident că minus cei 0,02 ha deja repartizați, fapt care denotă că patrimoniul s. X, r. Dubăsari, a suferit modificări prin atribuirea sectorului de teren în lipsa deciziei consiliului local X.

87. La fel, Colegiul Penal notează că confirmative comiterii infracțiunii prevăzute de art. 42, art. 327 alin. (1) Cod penal, servește și copia titlului provizoriu eliberat la data de 16 martie 2011, înregistrat cu nr.76, privind punerea la dispoziție în baza art. 82 Cod funciar al RM, lui Rusu Valeriu a unui teren cu suprafața de 0,32 ha, dar și copia contractului de vânzare-cumpărare din 22 martie 2011, privind vânzarea de către Rusu Valeriu lui SC „Autoalternativa” SRL a 0,02 ari de teren la prețul de 20000 lei.

88. Așadar, rezumînd totalitatea circumstanțelor vizate, Colegiul Penal consideră că concluzia instanței de fond precum că acțiunile inculpaților, Rusu Valeriu, Botnari Efimia și C.N. constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod contravențional, este pricipită, în situația în care instanța de fond nu a ținut cont de faptul că acțiunile

inculpaților au depășit gradul de gravitate al faptei corespunzător unei caracteristici, nemijlocit prin semnarea titlului pe numele inculpatului, Rusu Valeriu, și înstrăinarea acestuia, cit și prin faptul că urmare a acestor acțiuni, Primăriei s. X, i s-a cauzat un prejudiciu material în proporții considerabile.

89. În continuare, instanța de apel nu poate face abstracție de faptul că, Hotărârea nr.33 din 7 decembrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 327 alin. (1) și 361 alin. (2) lit. d) din Codul penal (abuzul de putere sau abuzul de serviciu), inter alia, a declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau” din alineatul (1) al articolului 327 din Codul penal. În egală măsură, Curtea Constituțională a decis că textul „a situației de serviciu” din alineatul (1) al articolului 327 din Codul penal este constituțional în măsura în care se referă la atribuțiile de serviciu acordate prin lege.

90. Prin urmare, la caz, instanța de apel constată că, în sarcina inculpaților nu s-a reținut că aceștia ar fi cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, ci din contra, s-a stabilit că prin acțiunile sale, inculpații au cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, mai exact, bugetului local al s. X și în același timp, s-a stabilit cert că prin acțiunile sale, făptuitorii au folosit situația de serviciu în contextul atribuțiilor de serviciu acordate prin lege.

91. Astfel, instanța de apel denotă că declararea neconstituțională a textului „intereselor publice sau” din alineatul (1) al articolului 327 din Codul penal nu are repercusiuni asupra calificării juridice din prezenta speță.

92. În concluzia celor relevate supra referitor la descrierea infracțiunii date, Colegiul Penal va aprecia neîntemeiate alegațiile inculpaților și a apărătorilor acestora, în situația în care probatoriul administrat la caz, arată clar existența faptei infracționale prevăzute de art. 42, art.327 alin.(1) Cod penal, astfel poziția ocupată de către inculpați urmează a fi apreciată drept una de apărare, fiind posibilă aprecierii critice de către instanța de apel.

93. În continuare, cu referire la componența de infracțiune prevăzută de art. 42, art. 328 alin. (1) Cod Penal, fapta infracțională comisă de către inculpații, Rusu Valeriu, Botnari Efmia și C.N., din caracteristicile doctrinale, aceasta relevă că *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (1) Cod penal îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără excese, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice. *Obiectul material* al acestei infracțiuni îl reprezintă sau poate să-l reprezinte corpul persoanei ori bunurile mobile sau imobile.

94. În acest caz, instanța de apel notează că de fapt, obiect al infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, comisă de către inculpații, Rusu Valeriu, Botnari Efmia și C.N. îl constituie terenul pentru grădină cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X, repartizat lui C.N., terenul pentru grădină cu suprafața de 0,0998 ha cu numărul cadastral X repartizat lui L.P. N și terenul pentru grădină cu suprafața de 0,1696 ha cu numărul cadastral X repartizat lui G.A. V. terenuri, care au fost repartizate persoanelor respective prin încălcarea art. 2 și art. 4 al Legii nr. 91 din 05 aprilie 2007, fără acordul Agenției „Apele Moldovei”.

95. La fel, din descrierile doctrinale se indică că *victimă* a infracțiunii specificate la art. 328 alin. (1) Cod penal este persoana fizică sau juridică, ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege suferă daune în proporții considerabile.

96. Astfel, la caz, Colegiul Penal identifică că de fapt victimă a infracțiunii de caz, corect a fost recunoscută Agenția „Apele Moldovei”, în proprietatea căreia s-au aflat terenurile din apropierea albiei râului Nistru.

97. *Latura obiectivă* a infracțiunii în cauză include următoarele trei semne: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; 2) urmările prejudiciabile, și anume - daunele în proporții considerabile cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

98. La caz, când se face referire la acțiunea prejudiciabilă de depășire a limitelor

99. drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, se are în vedere oricare din următoarele patru modalități faptice: săvârșirea unei acțiuni care ține de competența unei alte persoane cu funcție de răspundere; săvârșirea unei acțiuni care putea fi comisă de către făptuitor numai în prezența unor circumstanțe deosebite, indicate în lege sau într-un alt act normativ; săvârșirea unipersonală a unei acțiuni pe care o poate efectua exclusiv un organ colegial; săvârșirea unei acțiuni pe care nimeni și în nici un fel de circumstanțe nu este în drept să le săvârșească.

100. Sub aspectul descrierii vizate, instanța de apel consideră că fapta prejudiciabilă de depășire a atribuțiilor de serviciu, s-a realizat de către inculpați anume prin încălcarea art. 2 și art. 4 al Legii nr. 91 din 05 aprilie 2007, fără acordul Agenției „Apele Moldovei”, la data de 28 august 2010, fiind semnate Titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele lui C.N., L.P. N. și G.A. Va., în care au fost introduse date denaturate, precum că prin decizia Primăriei s. X nr.11 din 12 noiembrie 1992.

101. În contextul dat, este relevant că pentru acțiunea prejudiciabilă de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege este că făptuitorul comite o acțiune care nu este în competența lui de serviciu sau în competența exclusivă a lui de serviciu, dar este în competența unei alte persoane sau a unui alt organ ori acțiune care nu se află în competența a nici unei persoane sau a nici unui organ.

102. Astfel, la etapa inițială de săvârșire a infracțiunii specificate la art. 328 alin. (1) Cod penal, punctul de plecare este competența de serviciu a făptuitorului.

103. La capitolul dat, Colegiul Penal relevă că în conformitate cu art.(2) alin. (1) și (2) al Legii nr.91 din XXXXXXXXXX, „privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor”, „terenurile din domeniul public sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, după cum urmează: a) nu pot fi înstrăinate, ci pot fi date numai în administrare, în concesiune, în arendă sau în locațiune în condițiile legii; b) nu pot fi supuse executării silite; asupra lor nu se pot constitui garanții reale; c) nu pot fi dobîndite de terți prin uzucapiune. Actele juridice încheiate cu încălcarea alin. (1) sînt lovite de nulitate absolută”.

104. Conform art.11 Cod funciar al RM, „autoritățile administrației publice locale atribuie cetățenilor terenuri fără plată, eliberîndu-le titluri de proprietate: trec în proprietatea cetățenilor sectoarele de teren ocupate de case, anexe gospodărești și grădini care li s-au atribuit în conformitate cu legislația; atribuie familiilor nou-formate sectoare de teren din rezerva intravilanului pînă la epuizarea acesteia pentru construcția caselor de locuit, anexelor gospodărești și grădini: în orașe – de la 0,04 pînă la 0,07 hectare, în localități rurale - pînă la 0,12 hectare. Dimensiunile concrete ale sectoarelor de teren se stabilesc de către autoritățile administrației publice locale”.

105. În conformitate cu art. 65 Codul funciar al RM, „cadastrul funciar are menirea de a asigura autoritățile administrației publice locale, întreprinderile, instituțiile, organizațiile interesate și cetățenii cu informații despre starea terenului în scopul organizării folosirii raționale și protecției lui, reglementării relațiilor funciare, regimului proprietății funciare, fundamentării proporțiilor plăților funciare, aprecierii activității economice, efectuării altor măsuri legate de folosirea terenului”.

106. Din prevederile normei art. 70 Cod funciar al RM, „reglementarea regimului proprietății funciare se efectuează, în baza hotărîrii autorității administrației publice locale la inițiativa organelor de reglementare a regimului proprietății funciare sau la cererea deținătorilor de terenuri interesați, de către organizațiile de stat de proiectare a regimului proprietății funciare din contul mijloacelor bugetului republican și celui local. Elaborarea proiectelor de reglementare a regimului proprietății funciare, de valorificare, îmbunătățire și protecție a terenurilor, de realizare a măsurilor antierozive și ameliorative poate fi efectuată și la inițiativa deținătorilor de terenuri din contul acestora de către organizațiile de stat și alte organizații de proiectare a reglementării regimului proprietății funciare. Lucrările de reglementare a regimului proprietății funciare se efectuează în modul prevăzut de Regulamentul regimului proprietății funciare de stat, aprobat de Guvern”.

107. Conform normei art.2 al Legii nr.440/1995, „cu privire la zonele și fișele de protecție a apelor râurilor și bazinelor de protecție, în prezenta lege sînt utilizate următoarele noțiuni: zonă de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă - teritoriul aferent obiectivului acvatic cu dimensiuni stabilite, destinat pentru protecția apelor de suprafață împotriva poluării, epuizării și înnămolirii; fișie riverană de protecție a apelor - teritoriul cu dimensiuni stabilite din componența zonei de protecție a apelor menit pentru crearea perdelelor forestiere sau înierbare”.

108. Potrivit art. 5 alin. (1) al Legii nr.440/1995, „în prezenta lege se consideră riuri și piraie toți curenții de apă, care curg mai mult de 6 luni pe an în albia pe care și-au format-o de la izvor pînă în deltă, cu excepția izvoarelor de pe pante. În funcție de lungimea albiei curenții de apă se împart în: piraie - pînă la 10 kilometri; rîulețe și riuri mici - de la 10 la 100 kilometri; riuri mijlocii - de la 100 la 200 kilometri; riuri mari - peste 200 kilometri.

109. Art.7 alin. (1) al Legii nr.440/1995, stabilește că „lățimea fișilor riverane de protecție a apelor se stabilește, în dependență de lungimea râurilor, în următoarele măriri: pentru rîulețe și riuri mici - cel puțin 20 metri; pentru riuri mijlocii - cel puțin 50 metri; pentru riuri mari - cel puțin 100 metri.

110. Potrivit art. 8 alin. (1) și (3) al Legii nr. 440/1995, „dimensiunile fișilor riverane de protecție a apelor în teritoriul localităților se stabilesc pornind de la condițiile concrete ale sistematizării și construcției după planul general, aprobat în conformitate cu legislația. În lipsa planului general de sistematizare și construcție a localităților dimensiunile fișilor riverane de protecție a apelor se stabilesc de către organele executive ale administrației publice locale în baza documentației de proiect, coordonate cu autoritatea centrală pentru agricultură și alimentație, autoritatea centrală pentru sănătate și autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător. *Amplasarea și construcția obiectivelor de orice menire în perimetrul fișilor riverane de protecție a apelor se va permite numai după stabilirea dimensiunilor fișilor și determinarea modului de amenajare a acestora.*

111. Art.14 alin. (1) și (7) al Legii nr.440/1995, specifică că „teritoriul fișilor riverane de protecție a apelor se folosește pentru crearea perdelelor forestiere și pentru finituri, pentru finituri și restabilirea locurilor de depunere a izvoarelor din lunile inundabile și deltele râurilor, înăuntrul acestor fișii pot fi construite numai construcții

mașini, pentru mașini și rezervația locurilor de depunere a acestor mașini în parcuri și alte locuri. Înălțimea acestor țipi pot fi construite numai construcții hidrotehnice de protecție și de consolidare a malurilor pot fi amenajate locuri de trecere a peștelui (diguri, pereuri, pereți de sprijin, ecluze ș.a.), construcții și instalații provizorii pentru creșterea și prinsul peștelui și animalelor de apă. În limitele fișilor riverane de protecție a apelor se interzice aratul terenurilor, pășunatul și organizarea taberelor de vară pentru vite, amenajarea campingurilor și taberelor staționare de corturi”.

112. Potrivit pct. 9 al Regulamentului cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.24 din XXXXXXXXXX, „procesul de legalizare a drepturilor deținătorilor de teren decurge în următoarele etape: adoptarea deciziei de atribuire a terenului în baza proiectului de organizare a teritoriului sau planului cadastral al terenului sau deciziei de vânzare-cumpărare a terenului proprietate publică în baza planului cadastral al terenului; înregistrarea deținătorilor de terenuri în registrul cadastral al deținătorilor de terenuri, iar la atribuirea gratuită a terenurilor din proprietate publică – și eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren; înregistrarea terenurilor și drepturilor asupra acestora la organul cadastral teritorial în registrul bunurilor imobile, cu excepția drepturilor asupra terenurilor atribuite gratuit din proprietate publică, a căror înregistrare este necesară la efectuarea acțiunilor juridice”.

113. În contextul celor relevate supra, Colegiul penal remarcă că normele date nu au fost respectate în cazul repartizării terenurilor în apropierea râului Nistru, fapt reflectat și de către martorii audiați pe parcursul cercetării judecătorești.

114. În susținerea concluziei date, Colegiul Penal relevă că conform **declarațiilor reprezentantului părții vătămate, Agenția „Apele Moldovei”, Cebotari Valeriu, care fiind audiat în cadrul ședinței instanței de fond** a menționat, că prin Decizia s. X s-au înstrăinat trei terenuri care fac parte din proprietatea statului, iar, conform legii, proprietatea publică a statului poate fi dată numai în arendă. Astfel, Agenția „Apele Moldovei” consideră că Titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren de către Primăria s. X au fost eliberate cu încălcarea art. 1 al Legii nr.91 privind delimitarea terenurilor proprietate publică a statului, iar conform art.2 al aceleiași Legi se consideră nule de la momentul emiterii. Conform Legii nr.440 privind zonele de protecție pe râul Nistru, fără a se emite alte acte juridice, terenurile din fișia riverană a bazinelor acvatice nu pot fi folosite în alte scopuri decât în scopul de a proteja bazinele acvatice respective. Ați timp cât aceste terenuri sunt în proprietatea statului, Primăria s. X nu are dreptul să decidă asupra înstrăinării sau darea lor în arendă. Transmiterea terenului de pământ din proprietatea statului în proprietatea autorității publice locale este posibilă doar cu respectarea prevederilor legale privind delimitarea terenurilor proprietate publică prin hotărâre de Guvern, cu acordul consiliului raional. În cazul de față primăria s. X nu a respectat această decizie, deoarece conform Legii apelor, gestionarea terenurilor, fondurilor apelor, este în competența organului central de specialitate, care este Agenția Apele Moldovei, orice decizie urmează să fie coordonată cu organul care administrează proprietatea statului.

115. De asemenea, în declarațiile sale reprezentantul părții vătămate, Consiliul local X, I.s. a relatat că *”decizia cu privire la atribuirea în natură a terenurilor le lua consiliul în baza documentelor pregătite de comisia funciară. Prin cota mică are în vedere grădini care se repartizează la fiecare familie în dependență de numărul membrilor, iar cota mare reprezintă terenurile fostului colhoz conform legislației. Modul de atribuire în baza rotației o stabilește liderul, Terente S. și inginerul cadastral,C.N.. Aceste două persoane decid în privința întregului masiv care reprezintă cota mică. Dacă terenul este public, decizia de retribuire în natură o i-a consiliul, dacă este privat consiliul nu se implică.*

116. În contextul dat, instanța de apel menționează și declarațiile martorului, G.A., care a comunicat, că *se adresa la CNA l-a determinat grija pentru viitorul bunului său, reieșind din faptul că terenul aparține Agenției „Apele Moldovei”. Cînd a fost perfectat planul cadastral al terenului, OCT nu i-a comunicat că terenul se afla în fișia riverană. Nu s-a solicitat careva acord a Agenției „Apele Moldovei” pentru a se perfectă drepturile de proprietate. Ca și ceilalți consăteni cunoaște că grădinile se întind pînă la zona pe unde se întind loturile de casă, că acolo se cultivă porumb. Cînd s-a adresat la primărie pentru perfectarea documentelor, avea titlul provizoriu pe numele său.*

117. În confirmarea circumstanțelor expuse, de către reprezentantul părții vătămate, precum și lipsa unui acord de înstrăinare a terenurilor proprietate publică a Agenției „Apele Moldovei”, precum și a Consiliului local X vin și relatările martorului, T. S. care a comunicat că primarul s. X, Rusu Valeriu, a atribuit în proprietate privată trei terenuri de pământ din extravilanul satului lui G.A. - 0,16 ha, lui C.N. - 0,10 ha și lui L.P. - 0,10 ha, care pînă în anul 2013 pe aceste sectoare nu era nimic, avînd în vedere că Primăria nu avea voie să repartizeze loturi în fișia de protecție a râului Nistru. *A constatat că chestiunea cu atribuirea terenurilor nu s-a precăutat la ședința consiliului și s-au atribuit terenuri fără să fie adoptată o hotărîre la ședința consiliului local X. Titlurile care se întocmesc se semnează de către primarul satului, inginerul cadastral și secretarul primăriei. Titlul de proprietate a fost semnat de primarul, Rusu Valeriu, inginerul cadastral, C.N., și secretarul, Botnari Efmia. C.N. s-a folosit și el de moment și el de beneficiar de un teren pe malul r. Nistru. În cazul lui C.N. nu s-a respectat legalitatea de atribuire a terenului, adică să fie aprobat de consiliul local X. În prezent aceste terenuri se folosesc și se prelucrează de C.N., Gondiu și Leca, și în aceste 3 cazuri Titlurile au fost semnate de Rusu Valeriu, C.N. și Botnari Efmia.*

118. În aceeași ordin de idei, Colegiul Penal reține și declarațiile martorului, T.V., care a comunicat că *cunoaște din harta cadastrală că lui G.A., C.N. și L.P. le-au fost repartizate terenuri cota mică în zona de protecție a r. Nistru. Cineva le-a spus că terenurile date sunt în zona de protecție, dar cum trece hotarul el nu cunoaște. În perioada obișnuită, distanța de la r. Nistru și pînă la ota mică este de aproximativ 50 m. Nu cunoaște dacă este vre-o decizie a consiliului cu privire la amplasarea cotei mici la atribuirea în natură,*

119. La fel, și prin declarațiile martorului S.S. I., a confirmat că el împreună cu T.V. și T.V. au înaintat demers colectiv către Procuratura Dubăsari privind privatizarea de către primarul s. X, Rusu Valeriu, a terenurilor, în anul 1992 nici lui C.N. și nici lui Botnari Efmia nu i-au fost atribuite terenuri. Cota mică trebuia să le revină lui C.N. și Botnari Efmia, deoarece li se dădeau celor care locuiau în sat, de aceia Rusu Valeriu nu a primit teren. Cît a activat ca primar aceste trei persoane Crețu, G. și L. nu s-au adresat cu cerere de atribuire a terenului în proprietate privată. Nici nu puteau să primească deoarece erau elevi cu excepția lui Crețu. S-a stabilit că ei toți trei: Crețu, G. și L. au primit teren pe malul Nistrului, care erau pe linia a două hotare. Era un teren pe malul Nistrului a statului, și ei au luat o parte din terenul respectiv. La ședința consiliului s-a discutat problema cu terenul respectiv, dar nu s-a hotărît nimic. Acelor trei persoane: Crețu, G. și L., Rusu Valeriu le-a semnat Titlul de deținător de teren, iar Botnari și Crețu au contrasemnat.

120. În aceeași ordine de idei, inclusiv întru respingerea alegărilor părții apărării care în esență a invocat, că prin *declarațiile martorului D.V. s-ar confirma declarațiile inculpatului Rusu Valeriu, instanța de apel, reține contrariul, și anume că* martorul a menționat, că în anul 2010 a efectuat careva măsurări cadastrale în s. X și, la concret, ține minte că au avut treabă cu L., G. și Crețu, în privința acestor trei terenuri a ieșit la fața locului, fiindcă au fost depuse cereri conform procedurii generale. Locul unde se efectuează măsurările îl prezintă inginerul cadastral al primăriei și proprietarul. Alte acte nu se studiază în momentul măsurării. Dacă toate actele sunt în regulă, titlul e imprimat de către ei, adică ei pregătesc proiectul de Titlu de deținător pe care îl trimite primăriei. A vizualizat pe planul geometric al terenurilor, a observat că există careva suprapunere, dar știind că se mai comit careva greșeli și ținînd cont de explicațiile lui C.N., nu a avut careva impedimente pentru a elabora proiectul titlului.

121. La fel, specialistul Agenției Relații Funciare și Cadastru, B.E. S., a relatat referitor la cazul de atribuire a terenurilor cu destinație grădini în proprietate privată a primăriei s. X, r. Dubăsari, cu numere cadastrale X, X și X, aceste terenuri se află în zona de protecție a râului Nistru și constituie proprietate a statului. Primăria X nu a avut dreptul de a înstrăina aceste terenuri. Prețul normativ a terenurilor agricole, grădini amplasate în s. X, r. Dubăsari, a fost stabilit conform anexei a Legii cu privire la prețul normativ cu nr.1308 din 1997, dar urmau să fie aplicate tarifele de la 01 ianuarie 2010. Pentru terenul cu numărul cadastral X prejudiciul constituie 7057,11 lei, cu numărul cadastral X prejudiciul constituie 4152,71 lei și cu numărul cadastral X prejudiciul constituie 4152,71 lei, deci suma totală a prejudiciului, pentru toate trei terenuri constituie 15362,53 lei. Ceea ce ține de persoanele care dețin Titlurile provizorii după anii 1991, în baza art.82 al Codului funciar al Republicii socialiste Moldovenești, pentru obținerea titlurilor de proprietate pe aceste terenuri persoanele fizice trebuiau să depună o cerere către Primăria s. X, după care primarul sau inginerul cadastral trebuia să pună în discuție cererea persoanei în cadrul ședinței consiliului local, și dacă consiliul decidea atribuirea acestor terenuri în proprietate privată, numai după aceasta primarul, secretarul și inginerul cadastral puteau să semneze titlurile de proprietate asupra terenurilor.

122. În contextul relatărilor martorilor, Colegiul Penal relevă infracțiunea specificată la art. 328 alin. (1) Cod penal este o infracțiune materială, care se consideră consumată din momentul *producerii daunelor în proporții considerabile* drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

123. În context, potrivit alin.(2) art. 126 Cod penal, în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege, caracterul considerabil al daunelor cauzate se stabilește luându-se în considerare gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

124. *Latura subiectivă a infracțiunii* prevăzute la art. 328 alin. (1) Cod penal se caracterizează prin intenție directă sau indirectă. Totodată, din dispoziția art. 328 alin. (1) Cod penal se denotă săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege. Aceasta înseamnă că făptuitorul manifestă certitudine, este lipsit de orice îndoială, nu are dubii că depășește limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege. *Motivele infracțiunii specificate* la art. 328 alin. (1) Cod penal pot consta în: interesul material; năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale; răzbunare; gelozie; interpretarea eronată a obligațiilor de serviciu; excesul de zel etc.

125. Astfel, din dispoziția prevederilor art. 328 alin. (1) Cod penal raporate la circumstanțele de fapt stabilite în coroborare cu probatoriul cercetat, instanța de apel

conchide că în perioada anului 1991, inculpatul, C.N., împreună cu soția nu aveau o gospodărie separată, ci erau luați la evidență în gospodăria tatălui, Crețu S. fapt ce denotă că acestora nu le putea fi atribuit terenul vizat, prin decizia din data de 11 noiembrie 1992 dacă nu aveau gospodăria lor, însă necăzind la aceasta, deja în 1993 se observă că în registrul cadastral al Crețu S. cit și C.N. figurau cu câte 0,3 ha separat.

126. În aceeași ordine de idei, instanța de apel remarcă, că din înscrierile efectuate în registrele gospodăriilor și cadastral (funciar) al primăriei s. X s-a constatat clar faptul că inculpatul, C.N., anterior a beneficiat de alte suprafețe de teren, iar careva acte justificative care să ateste corectitudinea înscrierilor efectuate în registre, nu au fost prezentate, inclusiv în privința cet. L.P. Nicolae se atestă aceleași circumstanțe care rezultă din înscrierile efectuate în registrele gospodăriilor și cadastral (funciar) al Primăriei s. X, iar careva acte justificative, care să ateste corectitudinea înscrierilor efectuate în registre, de către părți nu au fost prezentate.

127. În continuare, Colegiul Penal consideră neîntemeiate alegațiile apărătorilor, în interesele inculpaților, precum că *harta cadastrală a s. X, r. Dubăsari, nu ar fi valabilă, deoarece ea a fost elaborată în baza Legii nr.981 din 11 mai 2000 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, care ulterior a fost declarată neconstituțională*, respectiv, odată cu declararea neconstituționalității legii ar fi fost declarate nule și toate actele juridice întocmite în baza ei, or, obligativitatea elaborării hărților cadastrale, precum și conținutul acestora au fost reglementate cu mult înainte de adoptarea Legii 981/2000 ulterior declarate neconstituționale, iar anularea legii în cauză nicidecum nu putea afecta valabilitatea hărților cadastrale, mai mult ca atât că hărțile cadastrale ale fiecărei localități erau întocmite reieșind din starea de fapt existentă în unitatea administrativ-teritorială, adică având la bază regimul juridic al terenurilor constituind fondul funciar.

128. Astfel, reieșind din normele de referință expus mai sus, Colegiul Penal menționează că terenurile din fașia de protecție a râurilor sunt proprietate publică a statului, inalienabile, imprescriptibile, inesezabile, pot fi folosite doar în strictă **conformitate cu legea** și orice act juridic prin care se încalcă aceste prevederi este lovit de nulitate absolută, iar în cazul râului Nistru fișia de protecție reprezintă 100 de metri în extravilanul localităților, în intravilanul localităților mărirea fașiei se stabilește prin decizia consiliilor locale. Respectiv, în extravilanul localităților fișia de 100 metri, începând cu limita obișnuită a curgerii râului, reprezintă proprietate publică a statului, indiferent de faptul dacă a fost delimitată sau nu în natură, iar autoritățile locale nu pot dispune de aceste terenuri. Totodată, în caz de existență a unor divergențe în ce privește hotarul dintre fișia de protecție și terenurile proprietate a unității administrativ-teritoriale pot fi adoptate careva acte juridice doar după delimitarea în natură a terenurilor, astfel încât să fie exclusă orice suprapunere.

129. Colegiul Penal respinge și argumentul avocatului, precum că instanța folosește în sentința sa așa sintagma ca „*albia normală a râului Nistru*” fără a face o *specificație și a indica concret unde începe și unde se sfârșește fișia de protecție*, or conform Registrului terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale după categoriile de terenuri s. X, r. Dubăsari, este indicată zona cadastrală 3841 și zona cadastrală 3841. Mai mult ca atât, prin decizia nr.1-1 din 18 ianuarie 2002 a Consiliului local X cu privire la aprobarea materialelor de delimitare a terenurilor proprietate publică, a fost elaborată și harta cadastrală a s. X, r. Dubăsari, și pe această hartă cadastrală sunt marcate terenurile proprietate publică a statului anume sectorul cadastral 119, care reprezintă partea vestică a albiei obișnuite a râului Nistru, parte componentă a unității administrative-teritoriale X. *Totodată sectorul 119 la est se mărginește cu sectorul 107 care este fond silvic, proprietate publică a statului și cu sectorul 100, compus atât din terenuri proprietate privată, cât și proprietate publică a statului și unității administrative-teritoriale. În partea de sud-est a sectorului 100 se mărginește cu sectorul 119 conturul 29, colorat în galben. Potrivit Registrului menționat supra, conturul 29 reprezintă anume fișia de protecție a râului Nistru, având dimensiunea de 100 de metri de la cursul râului. Harta cadastrală întocmită are scara de 1 la 10000, adică un cm reprezintă 100 m. Verificând pe hartă fișia de protecție se observă că ea e reprodusă grafic anume având dimensiunea de circa 01 cm.*

130. Cu referire nemijlocită la amplasarea terenurilor cu cadastrale X, X, X, dosarele cadastrale ale bunurilor respective, se constată că ele se suprapun cu fișia de protecție a râului Nistru, adică parțial se află pe terenuri care reprezintă proprietatea publică a statului.

131. În același context, urmează a se relata că martorul, D.V., fiind audiat în ședința instanței de fond a susținut, că în calitate de colaborator al OCT Dubăsari, s-a ocupat cu pregătirea documentației necesare pentru eliberarea titurilor, harta cadastrală a s. X, r. Dubăsari, coincide cu cea din baza lor de date. Verificând planul geometrii a observat o eventuală suprapunere, însă nu i-a atras atenție și s-a bazat doar pe explicațiile lui C.N., care a relatat că totul este în regulă și nu e nici o problemă.

132. Cu referire la alegațiile părții apărării, precum că *la data înregistrării dreptului de proprietate de către G.A., L.P. și C.N., delimitarea terenurilor publice și anume, zona riverană nu a fost efectuată, mai mult, această delimitare nu a fost efectuată nici la ziua de astăzi, ca urmare a acestui fapt înregistrarea a avut loc perfect legal*, instanța de apel le respinge ca fiind nefondate or, conform dosarelor cadastrale X, X, X se constată că toate dosarele cadastrale, la ultima filă, conțin planurile cadastrale (geometrice), iar în partea dreaptă sus a planurilor cadastrale, sunt sintagma „*amplasarea bunului*”, sunt reproduse grafic, în miniatură, terenurile împreună cu cel cu care se mărginesc. Tot în această reproducere grafică se observă două linii paralele, cea din stînga intersectînd, aproape perpendicular, terenurile în cauză. Aceste două linii și reprezintă fișia de protecție, ele regăsindu-se în aceste planuri geometrice, deoarece în baza de date de la cadastru în acel moment deja se regăsea informația cu privire la fașia de protecție, fapt care încă odată confirmă cu certitudine atribuirea unor sectoare de teren care parțial se regăsesc în fașia de protecție a râului Nistru.

133. În aceeași ordine de idei, urmează a fi respinse și argumentările avocatului, Pavlov Victor, cu privire la faptul că instanța nu s-a expus asupra argumentului apărării cu privire la sesizarea din XXXXXXXXXX, prin care G.A., unul din proprietarii terenurilor din cadrul prezentului dosar, a depus un demers în adresa Centrului Național Anticorupție, asupra legalității atribuirii în proprietate a terenurilor aflate în imediata vecinătate cu terenul său, deținute de către T.R., I.P., T.V., care vizual și în fapt au aceiași situație juridică, adică se află în același masiv, în același rînd și aparent la fel sunt amplasate în fașia riverană, iar în acest sens, instanța de apel invocă prevederile art. 325 Cod de procedură penală și reiterează că instanța de judecată examinează cauza penală în limitele învinuirii formulate de către procuror și doar în privința persoanelor puse sub învinuire, fiind inadmisibilă depășirea limitelor învinuirii, cit și condamnarea altor persoane, astfel că este de competența organului de urmărire penală de a se expune pe marginea acestor încălcări.

134. În concluzia celor descrise, instanța de apel va respinge și argumentele avocatului în interesele inculpații Rusu Valeriu, precum că acestuia i s-au încredințat faptele comise din anii 1992 –2004, deși a început să activeze în calitate de Primar al s. X din anul 2007 or, s-a constatat că inculpatul, Rusu Valeriu, a comis infracțiunile prevăzute de art.42, art. 327 și art. 42, art. 327 alin. (1) Cod penal, faptele fiind comise în perioada anilor 2010-2012, în perioada exercitării de către acesta a mandatului de Primar al s. X, r. Dubăsari.

135. Întru respingerea criticilor avocatului în interesele inculpații Rusu Valeriu precum că *instanța de fond neîntemeiat și-a atribuit calitatea de specialist în domeniul funciar cadastral, deoarece urma a fi invitat un specialist pentru a se da*

explicații, iar instanța de fond a făcut o apreciere înjustă a dosarelor cadastrale or, Colegiul Penal în acest caz atestă contrariul celor invocate, hînd în considerare că în ședința instanței de fond au fost audiați martorii, D.V., specialist în cadrul OTC Cadastru, specialistul din cadrul Agenției Relații Funciare și Cadastru, B.E., dar și specialistul din cadrul aceleiași entități, C.V., care au confirmat că atribuirea terenurilor cu destinație grădini în proprietate privată a primăriei s.X, r. Dubăsari, cu numere cadastrale X, X și X, aceste terenuri se află în zona de protecție a râului Nistru și constituie proprietate a statului, iar Primăria X nu a avut dreptul de a înstrăina aceste terenuri. Prețul normativ a terenurilor agricole, grădini amplasate în s. X, r. Dubăsari, a fost stabilit conform anexei a Legii cu privire la prețul normativ cu nr.1308 din 1997, dar urmau să fie aplicate tarifele de la 01 ianuarie 2010, evaluînd suma totală a prejudiciului, pentru toate trei terenuri constituie 15362,53 lei.

136. În concluzia celor expuse mai sus, instanța de apel constată că, în speță, s-a stabilit că prin acțiunile lor inculpații au cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, și anume bugetului local al s. X.

137. Instanța de apel reiterează că deși inculpații, C.N. și Rusu Valeriu au recurs la metoda de apărare, și au pledat nevinovați, menționînd că acțiunile lor sunt în limita legală, afirmațiile lor se combat prin întreg sistemul de probe cercetat în cadrul examinării cauzei date.

138. Totodată instanța de apel menționează, că argumentele procurorului nu și-au găsit confirmare din motivele expuse în argumentele Colegiului penal, însă apelul declarat urmează a fi admis din alte motive după cum a fost relatat.

139. În același timp, instanța de apel remarcă, că infracțiunile săvârșite de către inculpații Rusu Valeriu, Botnari Efimia și C.N., potrivit art.16 alin.(2) Cod penal, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare și mai puțin grave.

140. De asemenea, se reține, că potrivit art.60 alin. (1) și (2) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: a) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare și b) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave. Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămănerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

141. Potrivit alin.(5) al art.60 Cod penal, curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării. Însă persoana nu poate fi trasă la răspundere penală dacă de la data săvârșirii infracțiunii au trecut 25 de ani și prescripția nu a fost întreruptă prin săvârșirea unei noi infracțiuni.

142. Iar, în conformitate cu prevederile art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile

prevăzute în art.275 pct.5)-9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

143. În ordinea celor relevante instanța de apel reține, că din probele administrate în cauza penală rezultă, că inculpații Rusu Valeriu, Botnari Efmia și C.N. au comis infracțiunile pe parcursul lunii august 2010- parcursul anului 2011.

144. În concluzia circumstanțelor relevante, Colegiul penal stabilește, că în speță, din situația descrisă mai sus rezultă, că din momentul săvârșirii infracțiunii – parcursul lunii august 2010- parcursul anului 2011, care în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare și mai puțin grave, și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată, au curs 2 ani și 5 ani, iar în aceste împrejurări, instanța de apel consideră aplicabile prevederile art.60 alin.(1) Cod penal în privința inculpaților Rusu Valeriu, Botnari Efmia și C.N..

145. Astfel, reieșind din circumstanțele stabilite mai sus, Colegiul penal conchide că cererile de apel declarate de către avocați în interesele inculpaților urmează a fi admisă, inclusiv din alte motive, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

146. În conformitate cu prevederile art. art. 415 alin. (1) pct. 2), 417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

DECIDE:

Se admit, din alte motive, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, apelul declarat de către procurorul în Procuratura Dubăsari, Sîrbu Maxim, apelul declarat de către avocatul Pavlov Victor în interesele inculpatului Rusu Valeriu, Botnari Efmia și C.N., apelul avocatului Picălu Dorian în interesele inculpatului Rusu Valeriu împotriva sentinței Judecătorei Dubăsari din 12 august 2016, în cauza penală privind condamnarea lui Rusu Valeriu, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin.(1¹), art.42,327 alin.(2) lit.b) și art.42, 328 alin.(3) lit.b) Cod penal; a Botnari Efmia pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.42, 327 alin.(1), art.42, 328 alin.(1) Cod penal; și a lui C.N. pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1), art.42, 328 alin.(1) Cod penal, se casează sentința în partea laturii penale și se pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Se încetează procesul penal în privința lui Rusu Valeriu vinovat în baza art. 349 alin.(1¹), art.42,327 alin.(1) și art.42, 328 alin.(1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Se încetează procesul penal în privința Botnari Efmia vinovată în baza art.42, 327 alin.(1), art.42, 328 alin.(1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Se încetează procesul penal în privința C.N. vinovat în baza art. 327 alin.(1), art.42, 328 alin.(1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Se mențin celelalte dispoziții ale sentinței atacate.

Decizia este definitivă și executorie, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizie motivată pronunțată în ședință publică la 19 aprilie 2019, ora 14.00 min

Președintele ședinței, judecătorul

Ursu Ludmila

Judecătorii:

Furdui Sergiu

Spoială Alexandru